

دنیای سبزه

ماهنامه انجمن پسته ایران
سال سوم - خردادماه ۹۷ - شماره ۲۶

شرکت آتیه سازان ماه نشان

کودهای کشاورزی میل اگرو، آدونیس، فلورا

Adonis

- محلول آمینو میکرو میکس حاوی عناصر ریزمغذی کلات شده با گلیسین
- محلول ۴۲ K حاوی ۴۲٪ پتاسیم کلات شده با مواد آلی و pH خنثی
- کود هیومیک سوپرپلاس فلورا تأیید شده توسط کشت و صنعت‌های معتبر کشور

مزایای مصرف :

- افزایش عملکرد محصول پسته
- خندانی و درشتی دانه‌های پسته
- کاهش ریزش جوانه‌های میوه در تابستان
- کاهش سال آوری
- کاهش آلودگی به افلاتوکسین

MiLAGRO

www.asmahneshan.com

تهران، میدان آرژانتین، خیابان احمد قصیر،

کوچه هجدهم، پلاک ۱۴، طبقه چهارم شرقی تلفن: ۸۸۵۱۳۵۳۰

تجارب کشاورزان
در مبارزه با پسیل
۱۲

پسته از پیمان ارزی
مستثنی شود
۱۰

چالش های امروز
پسته کشور
۶

نرخ ارز و جزئیات
فراموش شده
۴

گرمای زودرس
بهاره
۱۶

سال
کم پسته ایران
۱۴

اجلاس شورای
جهانی خشکبار
۱۳

نقش بایر آلمان
در پسته ایران
۱۳

اثر تعرفه چینی
بر پسته آمریکایی
۲۳

اُکراتوکسین
و پسته ایران
۲۱

شیفت پرریسک
در صادرات
۲۰

پیوند
در ختان پسته
۱۹

قطعات پازل آب
کجایند؟
۲۶

چشم انداز پسته
آمریکا
۲۵

امیدواریم با چینی ها
توافق شود
۲۵

ما هم آسیب
می بینیم
۲۳

سایت:

www.iranpistachio.org

پست الکترونیکی:

info@iranpistachio.org

انجمن پسته ایران در قبال صحت و
سقم ادعاهای مطرح شده در آگهی ها،
هیچگونه مسئولیتی ندارد.
استفاده از مطالب با ذکر مأخذ مجاز
است.

انجمن پسته ایران:

تلفن: ۰۳۴-۳۲۴۷۵۷۴۹

نمابر: ۰۳۴-۳۲۴۷۸۵۵۳

نشانی: کرمان- بلوار جمهوری اسلامی -
خیابان شهید لاری نجفی (۲۰ متری نادر)-
کوچه شماره ۲- پلاک ۱۲
کدپستی: ۷۶۱۹۶۴۳۱۴۹

ماهانامه دنیای پسته

صاحب امتیاز: انجمن پسته ایران

مدیر مسئول: حمید فیضی

سر دبیر: ابوالفضل زارع نظری

صفحه آرا: نرگس بامری

چاپ: کارمانیا

لیتو گرافی: کتیبه

نرخ ارز و جزئیات فراموش شده

دکتر پویا ناظران

روزنامه دنیای اقتصاد شماره ۴۳۳۱

دولت با تثبیت نرخ دلار در سطحی بین ۳۵۰۰ تا ۳۷۰۰ تومان، میزان کالای خارجی در بازار را افزایش داد تا عدم افزایش تولید کالای ایرانی در این سال‌ها را جبران کرده باشد. به این ترتیب، دولت سطح قیمت کالاهای اساسی را که همگی قابل وارد کردن هستند، حفظ کرد تا رشد تورم را باز بیشتر عقب بیندازد. منتها، با تثبیت قیمت دلار، به جای آنکه ثروت آنهایی که سکه، ارز و املاک ندارند به دولت منتقل شود، ثروت کشاورز و صنعتگر ایرانی به دولت منتقل شد.

۷- دولت با ثروت کشاورز و صنعتگر ایرانی چه کار می‌کند؟

دولت در عمل ثروت کشاورز و صنعتگر ایرانی را به کشاورز و صنعتگر خارجی می‌دهد و در ازای آن غذا و سایر کالاهای اساسی خارجی را به کشور وارد می‌کند تا ما مصرف کنیم. البته به دلیل کاهش درآمد کشاورز و صنعتگر ایرانی، بیشتر کالای وارداتی توسط کارمندان شهرنشین خریداری می‌شود. یعنی در واقع، تثبیت نرخ ارز، هزینه مالیات تورمی را به دوش کشاورز و صنعتگر می‌اندازد و نفعش بین تولیدکنندگان خارجی و کارمندان شهرنشین توزیع می‌شود.

۸- به دولت چه ارتباطی دارد که ثروت را از کشاورز و صنعتگر، به کارمند شهرنشین منتقل کند؟

حفظ ثبات قیمتی کالاهای اساسی، همزمان با تأمین نیازها از طریق چاپ پول، به اسم عدالت و حمایت از محرومین صورت می‌پذیرد، اما یا ناشی از ملاحظات سیاسی - انتخاباتی است که به آن اقتصاد سیاسی می‌گویند، یا ناشی از عدم اشراف سیاست‌گذار بر علم اقتصاد است.

۹- اگر قصد دولت انتقال «مالیات تورمی» از محرومین به کشاورزان و صنعتگران بود، پس چرا با افزایش نرخ دلار، همه نگران گران شدن کالاهای اساسی و افزایش هزینه‌های همه مردم هستند؟

تورم! افزایش سریع پول در کارت‌های بانکی ناشی از چاپ پول با سرعتی نامتناسب با رشد اقتصادی است و به همین دلیل چاپ بی‌رویه پول خوانده می‌شود. این گونه چاپ پول، «بی‌رویه» است، چرا که در نهایت قدرت خرید ریال را کاهش می‌دهد و آنچه قدرت خرید را کاهش می‌دهد، عملاً دست در جیب مردم کرده و ثروت واقعی‌شان را به دولت منتقل می‌کند. پس این درست است که بگوییم «چاپ بی‌رویه پول، دست در جیب مردم کردن است». منتها دولت یازدهم، با به کار بردن یک ترفند بانکی و یک ترفند ارزی، احساس خالی شدن جیب مردم را چند سال عقب انداخت. منتها، عملاً عقب انداختن تورم بیش از پنج تا شش سال میسر نیست؛ بنابراین حالا در حال نزدیک شدن به زمان احساس خالی شدن جیب هستیم.

۶- چه نیازی به این دو ترفند از سوی دولت بود؟

چاپ بی‌رویه پول منجر به تورم می‌شود و تورم، یک مالیات اجباری است که ثروت را از آنهایی که سکه، ارز و املاک ندارند، به دولت منتقل می‌کند. آنهایی که سکه، ارز و املاک ندارند، محرومان جامعه هستند. یعنی تورم یک مالیات ظالمانه است که از محرومین اخذ می‌شود. دولت می‌خواست «مالیات تورمی» را اخذ کند، منتها نه از جیب محرومین، بنابراین دو ترفند بانکی و ارزی به کار برد. منتها در عمل، این دو ترفند فقط احساس «خالی شدن جیب» را به آینده موکول کردند.

۵- ترفند بانکی دولت چه بود؟

دولت با افزایش نرخ سود سپرده بانکی بلندمدت، سرعت گردش پول در بخش تولیدی اقتصاد را کاهش داد تا اثر پول‌های چاپ شده خنثی شود و چاپ پول تا مدتی تبدیل به تورم نشود.

۶- ترفند ارزی دولت چه بود؟

بسیار شنیده می‌شود که افزایش نرخ ارز، «دست در جیب مردم کردن توسط دولت است» یا مثلاً «دزدی قانونی دولت از مردم است». این گونه تحلیل افزایش نرخ ارز، جزئیات اقتصادی مهمی را از قلم می‌اندازد که پرداختن به آنها هدف این نوشته است.

۱- آیا درست است که با گران کردن ارز، دولت قصد درآمدزایی دارد؟ سیاستی که موجب کاهش قدرت خرید مردم شود، انتقال ثروت از مردم به دولت را رقم می‌زند، عین مالیات.

چون ایجاد تورم، قدرت خرید مردم را به نفع دولت کاهش می‌دهد، به آن «مالیات تورمی» نیز گفته می‌شود. منتها تثبیت قیمت ارز، راه اجتناب از مالیات تورمی نیست. به تعبیر دیگر، جهش ارزی ماه‌های اخیر، علت ریشه‌ای مشکلات پولی - ارزی نیست، بلکه یکی از عوارض آن است.

۲- ریشه مشکلات پولی - ارزی چیست؟

چاپ پول از سوی دولت، تورم ایجاد می‌کند. از ابتدای دولت یازدهم تا کنون، پولی که توسط بانک مرکزی چاپ و به اقتصاد تزریق شده از «۸۰ هزار میلیارد تومان» به «۲۱۰ هزار میلیارد تومان» رسیده. در نتیجه این اقدام و سیاست بانکی دولت یازدهم، مجموع کل پول اشخاص حقیقی و حقوقی، در کیف پول‌ها، گاوصندوق‌ها و سپرده‌های بانکی، از «نیم میلیون میلیارد تومان» به «یک و نیم میلیون میلیارد تومان» رسیده. اما در همین دوره پنج ساله، تولید سالانه کالا و خدمات ایرانی، افزایش اندکی داشته. به عبارت ساده‌تر، پول موجود در کارت‌های بانکی زیاد شده، اما کالا و خدمات ایرانی بیشتری برای خریدن نیست.

۳- وقتی که پول موجود در کارت‌های بانکی، سریع‌تر از کالا و خدمات موجود در بازار افزایش پیدا می‌کند، چه آثار اقتصادی دارد؟

با تثبیت قیمت ارز، دولت فشار «مالیات تورمی» را جابه‌جا می‌کند، ولی این سیاست نهایتاً پنج، شش سال قابل تداوم است. بعد از این مدت، با جهش نرخ ارز، تورم محقق می‌شود تا محرومین تمامی «مالیات تورمی» ناشی از چاپ بی‌رویه پول را یکجا پرداخت کنند. اداره کشور با چاپ بی‌رویه پول، حکایت آن مجرمی است که هم پیاز را خورد، هم شلاق را خورد و هم جریمه نقدی را پرداخت. خلاصه اینکه به‌موجب چاپ بی‌رویه پول و تثبیت ارزی، دولت ابتدا دست در جیب کشاورز و صنعتگر می‌کند که منجر به تعطیلی مزارع و کارگاه‌ها می‌شود. اما، نهایتاً بعد از چند سال نرخ ارز می‌جهد و تورم ایجاد می‌شود تا محرومین هم «مالیات تورمی» را بپردازند، ولی کشاورز و صنعتگر سابق دیگر زمین و کارگاهی ندارند تا از افزایش نرخ ارز بهره‌مند شوند. بازسازی ظرفیت‌های تولیدی کشور هم زمان‌بر است. به همین دلیل است که اقتصاددانان یک‌صدا مخالف اداره کشور با پول چاپی هستند. اما وقتی بی‌توجه به سیاست‌گذاری علمی، برای اداره کشور پول چاپ شده است، اقتصاددانان تثبیت نرخ ارز را نه تنها بی‌فایده که برای ظرفیت‌های تولیدی کشور مضر هم می‌دانند. شرایط کنونی کشور حاصل بی‌اعتمادی دولت‌ها به علم اقتصاد در سه دهه گذشته است.

۱۰- چرا دولت با چاپ بی‌رویه پول، این همه هزینه بر اقتصاد تحمیل می‌کند؟ مگر مالیاتی که دولت از حقوق ما کسر می‌کند، کافی نیست؟ از یک سو، دخل و خرج بودجه دولت با هم تناسبی ندارند. در سمت خرج، بودجه دولت هزینه جاری نهادهای بسیاری را تأمین می‌کند که فایده اقتصادی برای کشور ندارند. در سمت دخل، دولت در شناسایی یک درصد ثروتمند جامعه، تعیین میزان درآمد سالانه آنها و اخذ مالیات متناسب با درآمد آن یک درصد ثروتمند، ناموفق بوده است. در نتیجه، مالیات دریافتی برای هزینه بودجه کافی نیست. عدم تناسب دخل و خرج به حدی است که

نه تنها بودجه عمرانی دولت کاهش یافته، بلکه دولت ناچار است با توسل به چاپ بی‌رویه پول، از طریق مالیات تورمی، هزینه‌های خود را جبران کند. از سوی دیگر، در سال‌های اخیر، دخل و خرج نظام بانکداری هم با هم متناسب نبوده‌اند. سودهای بالایی که به سپرده‌ها داده می‌شد تا تورم را چندسالی عقب بیندازد، اکنون موجب زیان‌دهی نظام بانکی کشور شده است. حال، برای جبران زیان بانک‌ها، دولت با چاپ پول، از مردم مالیات تورمی می‌گیرد و عوایدش را به بانک‌های مشکل‌دار می‌دهد.

۱۱- آیا دولت با چاپ پول دست در جیب ما کرده و ثروت‌مان را به بانکدار می‌دهد؟

بله! سال گذشته، سپرده‌گذاران موسسات مالی غیرمجاز، روبه‌روی بانک مرکزی تجمع کرده، شعار داده و سپرده خود را از بانک مرکزی طلب می‌کردند. مسئولیت سپرده آنان با مدیران و مالکان آن موسسات مالی بود، اما نهایتاً تحت فشار سیاسی، بانک مرکزی خسارت سپرده‌گذاران را جبران کرد. بانک مرکزی که از خود پولی ندارد، بنابراین خسارت سپرده‌گذاران را با پول چاپی جبران کرد. با توجه به خاصیت تورمی پول چاپی، در واقع اتفاقی که افتاد این بود که تحت فشار معترضان، همه ما یک مالیات هنگفت پرداخت کرده و خسارت سپرده‌گذاران موسسات مالی غیرمجاز را جبران کردیم، تا مدیران و مالکان موسسات مالی که از فعالیت غیرمجاز منتفع شده بودند، هزینه‌ای نپردازند. در عمل، آنچه رخ داد انتقال ثروت از ما به مدیران موسسات مالی غیرمجاز بود. با توجه به زیان‌دهی فعلی نظام بانکداری، این انتقال ثروت هنوز ادامه دارد و ذیل عنوان مبهم «اضافه برداشت از بانک مرکزی» صورت می‌پذیرد. «اضافه برداشت از بانک مرکزی» یک چاپ بی‌رویه پول است که موجب انتقال ثروت واقعی از مردم به بانکدارها می‌شود.

نتیجه: این احساس که دولت دست در جیب مردم می‌کند احساس درستی است، منتها این اتفاق با چاپ پول رخ

می‌دهد، نه با افزایش نرخ دلار؛ ولو اینکه پس از افزایش نرخ دلار حضور دست دولت در جیب‌مان محسوس‌تر شود. افزایش یا عدم افزایش نرخ دلار، فقط در انتخاب آن قشری که دست دولت عمیق‌تر در جیبش فرو می‌رود اثر دارد. اگر نرخ دلار افزایش نیابد، دست دولت در جیب کشاورز و صنعتگر ایرانی می‌رود و اگر نرخ دلار افزایش یابد، دست دولت در جیب آنهایی می‌رود که سکه، ارز و املاک ندارند.

توصیه اقتصاددانان این است که به‌جای جلوگیری از افزایش نرخ ارز، به معضل تورم در سرچشمه رسیدگی شود. سرچشمه مشکل تورم، عدم تناسب دخل و خرج دولت و عدم تناسب دخل و خرج نظام بانکداری کشور است. جهش ارزی اخیر، صرفاً عارضه مریضی بودجه و نظام بانکداری است. بیماری را که به‌خاطر عفونت تب کرده در حوض یخ انداختن درمان نمی‌کند، بلکه رفع عفونت وی را درمان می‌کند. به‌جای عارضه، باید بر علت متمرکز شد. علت ریشه‌ای تورم، بی‌انضباطی مالی در بودجه و نظام بانکداری است، نه در جهش ارزی. مولفه‌های مختلف سیاست‌گذاری دولت، اعم از یارانه هدفمند، بنزین ۱۰۰۰ تومانی، مدیریت قیمت کالاهای اساسی، ارز مسافرتی، پرداخت سود بالا به سپرده بانکی و... از محل چاپ بی‌رویه پول و دست در جیب مردم کردن است. رفاهی که از محل این یارانه‌ها و قیمت‌های تعزیراتی حاصل می‌شود، حکایت «شادی آمد غصه‌ها از دل برفت، خر برفت و خر برفت و خر برفت» است. این خر خود ماست که به اسم یارانه و کالاهای اساسی ارزان، به ما می‌دهند. انضباط مالی در بودجه و در بانکداری، در این دوره «فراپسابرجام» بیش از هر زمان دیگری مهم است. انضباط مالی لازمه عبور از این دوره پرخطر است. **لازمه انضباط تراز کردن بودجه دولت و ترازنامه نظام بانکی است. دوره «فراپسابرجام» را دوره «انضباط مالی» کنیم.**

چالش‌های امروز پسته کشور

دخیل هستند، اما مسئله دیگر این است که درختان آنقدر ضعیف هستند که اگر یک سال پسته دادند تا ۲ سال بعد نمی‌توانند محصول دهند و به محض این‌که کوچک‌ترین اتفاقی رخ می‌دهد به مشکل برمی‌خورند. در باغ‌هایی که خودم اداره می‌کنم و پارسال پسته نداشتند و درختان یک انرژی معمولی داشتند، هم امسال پسته دارند و هم برای سال آینده جوانه زایشی آورده‌اند.

بعضی باغداران وجود مشکلات اقلیمی را رد نمی‌کنند، اما دلیل اصلی خسارت را محصول زیاد سال قبل و فشار آفت پسیل پسته به دلیل عدم کارایی سموم می‌دانند.

به‌عنوان دلیل اصلی قبول ندارم. این موضوع شاید ۳۰ تا ۴۰ درصد اثر داشته‌باشد. ببینید! امسال از ۷ فروردین تا ۱۲ فروردین درجه حرارت در منطقه رفسنجان و نوق بالای ۳۰ درجه بوده و درختان جوانه زایشی نیاورده‌اند، این یعنی تغییر اقلیم را نمی‌توان نادیده گرفت. البته ترکیبی از مسائل مختلف باعث رسیدن به چنین وضعیتی شده و ممکن است در مناطق مختلف درصدی که به هریک از عوامل خسارت‌زا می‌دهیم متفاوت باشد؛ مثلاً در رفسنجان گرما بیشتر اثر گذاشته و در کرمان بار درخت زیاد بوده‌است.

امسال یک سال نا‌آور خیلی پیچیده و بدی است. اما اتفاقات خوبی هم در پسته دارد رخ می‌دهد. کشاورزان و کارشناسان تا حدی از کارهای مراکز تحقیقاتی قطع امید کرده‌اند و خودشان دارند کار می‌کنند. امسال فرمول اسیدآمین، روی و جلبک در بعضی از باغ‌ها استفاده شد و من ۱۰ باغ را بازدید کردم که به‌موقع این محلول را پاشیدند. مثلاً در رفسنجان در ۱۰ فروردین پاشیده‌اند و برای سال آینده درختان‌شان جوانه زایشی دارند. من شخصاً ترس دارم از هورمون‌هایی که پایه شیمیایی دارند و سنتزی هستند استفاده کنم، ولی استفاده از هورمون‌های پایه جلبکی با برندهای مختلف که معمولاً گواهی ارگانیک دارند برای یک مرتبه

آن چیزهایی که خودم دیدم و مطالبی را که از آدم‌های پسته‌ای شنیده‌ام این است که چند مورد دارد تولید پسته را تحت تأثیر قرار می‌دهد. اگر بازه زمانی از دهه ۵۰ شمسی تا امروز را به صورت دوره‌های ۷ ساله در نظر بگیرید، نوسانات دمایی، زمستان‌های گرم و تغییر اقلیم طی ۷ سال اخیر خیلی دارد روی تولید پسته اثر می‌گذارد. امسال شاهد همه اتفاقات جوی در پسته بودیم، به‌طور مثال آخرین اتفاق چند روز پیش در فیض آباد خراسان بود که دوستان می‌گویند طوفان باعث ریزش ۴۰ درصد از محصول‌شان شده‌است. درحالی‌که در سایر نقاط پسته‌خیز محصول پسته‌ای نداشتیم، استان خراسان یکی از جاهایی بود که امسال وضعیتش خوب بود. امسال در تمام مناطق پسته‌خیز تگرگ، نوسانات دمایی، زمستان گرم و بهار گرم داشتیم و درختان جوانه زایشی نیاوردند، بعضی از جوانه‌ها سوختند و در برخی از باغ‌ها تلقیح خوب انجام نشد.

وضعیت آب، خرده مالکی و همان‌طور که گفتم تغییر اقلیم به شدت تولید پسته را تحت تأثیر قرار داده‌است. در حال حاضر من باغی را با ۴۰، ۵۰ هکتار سطح زیرکشت مدیریت می‌کنم که چاهش با ۲، ۳ بار جابجایی و ته‌زنی فقط ۴ لیتر در ثانیه، آب دارد. همچنین باغ‌ها در استان کرمان به شدت رو به خرد شدن هستند. سرکوب نرخ ارز هم طی سال‌های متمادی روی تولید پسته اثر داشته‌است. به‌طوری‌که کشاورز با ارزان فروختن پسته مجبور می‌شد از جیب درخت بخورد؛ به این معنی که درآمد پسته در حدی نبوده که باغدار بتواند به باغش رسیدگی کند. در نتیجه درختان به شدت ضعیف شده‌اند. همه این مسائل تولید پسته را تحت تأثیر قرار داده و در برآورد امسال بیش از ۶۰، ۷۰ هزار تن پسته وجود ندارد. پارسال حدود ۲۳۰ هزار تن پسته در کشور برداشت شده و امسال نتیجه آن را می‌بینیم. در گذشته این‌طور نبود که اگر یک سال پسته خوبی برداشت می‌کردیم، سال بعد هیچ پسته‌ای نداشتیم. همه عوارض اقلیمی

هرکسی ممکن است از وضعیت پسته امسال برآوردی داشته‌باشد. اما کسانی که باغداری پسته را با پوست و گوشت‌شان حس کرده‌اند و با اقشار مختلف جامعه پسته‌ای سر و کار دارند احتمالاً تحلیل‌شان جامع‌الاطراف باشد. از این‌رو به سراف محمدعلی انجم‌شعاع که باغدار پسته، عضو هیأت امنا انجمن پسته ایران، عامل توسعه خوشه کسب و کار پسته رفسنجان و کارگزار اشتغال استان کرمان است رفتیم تا با زوایای مختلف موقعیت فعلی پسته کشور بهتر آشنا شویم. انجم‌شعاع از حدود ۲۲ سال پیش کشاورزی پسته را شروع کرده و از سال ۱۳۸۴ شغل اصلی‌اش مدیریت باغ پسته بوده‌است.

این عضو هیأت امنای انجمن علاقه زیادی به بحث‌های مربوط به توسعه و تسهیلگری دارد و از سال ۱۳۸۶ مدل‌های مربوط به توسعه کسب و کارهای کوچک و متوسط را با همکاری سازمان توسعه صنعتی سازمان ملل متحد (UNIDO)، سازمان صنایع کوچک ایران و وزارت کار پیگیری و اجرا کرده‌است. همچنین در بحث پسته، اجرای طرح تجمیع مدیریت آب و مدیریت اشتراکی باغ‌های پسته را در کارنامه خود دارد.

آقای انجم شعاع! وضعیت تولید پسته را در گذشته و در امسال چگونه ارزیابی می‌کنید؟

درختان پسته ندارند، خیلی اذیت‌شان نکنیم. می‌خواهم بگویم اصلاً این توجیه درست نیست و این اتفاق بدی است که به محصول سال آینده و سال‌های بعد صدمه می‌زند و به خاطر عدم رسیدگی و رها کردن باغ‌ها، کل کشاورزی‌مان تحت تأثیر قرار می‌گیرد.

در بحث اجتماعی، متأسفانه در برخی روستاهای استان بزهکاری در حال افزایش است. من با پاسگاه و مردم که صحبت می‌کنم یک به هم ریختگی بین مردم پیش آمده است. بعضی از روستاها در استان کرمان تنها یک چاه موتور دارند و مردم در آنجا بیشتر کارگری می‌کنند و درآمدشان در پسته از راه نگهداری، خوشه‌چینی و از این قبیل کارهاست. از همین الان این خانواده‌ها نگران هستند، چرا که درگیری‌ها زیاد می‌شود.

در سطح کلان وقتی قرار است مثلاً ۲، ۳ هزار میلیارد تومان پول به استان کرمان نیاید، صافکار و نقاش، ساندویچی، رستوران‌دار و همه ضرر می‌کنند؛ رفسنجان و زرنده بیشتر، چون درصد بیشتری از آدم‌ها درگیر پسته هستند و کرمان و سیرجان کمتر. همه کسب و کارهای استان از الان تحت تأثیر قرار گرفته‌اند. مثلاً افرادی که کارشناس باغ، کود و سم‌فروش و یا کامیون‌دار

تربت‌جام که درختان جوان هستند، هر سال تولید محصول‌شان بیشتر می‌شود. در همه محصولات اعم از باغی و زراعی زمین یک فرصتی برای آیش دارد و بازسازی می‌شود، اما در پسته کاری‌ها زمین این فرصت را ندارد و با آبیاری سنگین و با آب بی‌کیفیت و شور مواجه است. اگر حواس‌مان به درخت و زمین نباشد، خسارت‌هایی می‌زنیم که باعث می‌شود مشکلات پیچیده‌ای به وجود آید. جمع‌بندی من این است که محصول سال آینده خسارت خورده است که تقریباً در رفسنجان و انار بیشتر از سایر نقاط کشور است و با مشکل عدم تشکیل جوانه زایشی روبه‌رو هستیم، اما وضع بهتر از امسال خواهد بود. در مناطق عمده پسته‌کاری کشور، استان‌های خراسان، فارس، و سمنان مشکل خاصی ندارند، اما استان یزد وضعیتی مشابه استان کرمان دارد.

پیامدهای این کاهش محصول تا الان چه بوده و فکر می‌کنید در آینده چه می‌تواند باشد؟

در بحث کشاورزی، برخی اثرات فنی و مالی است. اما اتفاق بد آن است که در خیلی از مناطق کشاورزان باغ‌هایشان را رها کرده‌اند. حتی خودشان را توجیه می‌کنند و می‌گویند چون امسال

می‌تواند مفید باشد. اما واقعاً امسال درختان از نظر هورمونی به هم ریخته بودند و این فرمول کمک کرده است. امسال من شاید از ۵۰ باغ بازدید کردم تا وضعیت را ببینم، در باغ‌هایی که به هر ترتیب به درخت در زمانی که زیر فشار بوده تقویت یا کمک شده است، حتی در حد یک اوره - فسفات به موقع به درخت داده شده، وضعیت بهتر است. من معتقدم با وضعیت تغییر اقلیم، کشاورزی ما دارد به سمت بحث کارشناسی پیش می‌رود. در این شرایط نمی‌توان گفت چون داریم به زمین حساسی رسیدگی می‌کنیم، پس نباید کار دیگری انجام داد و به هوا کاری نداریم. در آخر فروردین ۹۶ و در اوایل فروردین ۹۷ هوا گرم شد و لطمات شدیدی به جوانه‌های زایشی وارد آمد. ممکن است تا ۱۵ سال آینده این پدیده پیش نیاید، اما ما باید یک تغییری در شیوه باغداری‌مان بدهیم، مراقب باشیم و تجربیات‌مان را به اشتراک بگذاریم و ببینیم بقیه که خوب نتیجه می‌گیرند، چکار می‌کنند.

می‌گویند برای سال آینده هم پسته‌ای وجود ندارد. این درست است؟ آیا از الان مشخص می‌شود؟

بله. از همین الان کاملاً معلوم می‌شود. در شهرستان کرمان در ابتدا فکر می‌کردیم ۷۰ تا ۸۰ درصد از درختان جوانه زایشی نیاورند، اما خوشبختانه هوا در یک مقطع زمانی خنک شد و چون درختان در شهرستان کرمان دیرتر از رفسنجان می‌آیند، گرما نتوانست به رقم اکبری در این منطقه لطمه‌ای بزند و وضع سایر واریته‌ها هم بد نیست. بنابراین وضع پسته شهرستان کرمان در سال آینده بد نیست، زرنده وضعیتش برای سال آینده خوب است، سیرجان خیلی از مناطقش خوب است، رفسنجان و انار در بعضی از باغ‌هایش مشکلات زیادی وجود دارد و محصولی برای سال آینده ندارند. البته آنچه را که می‌گویم نسبت به انتظارات اول سال است. در کل اما به ۳۰ تا ۵۰ درصد از محصول سال آینده خسارت وارد آمده است. البته این در شرایطی است که دیگر اتفاقی نیافتد و خسارتی اضافه نشود. در خراسان هم که با دوستان صحبت می‌کردم مشکل خاصی برای سال آینده ندارند، خصوصاً در مناطقی مثل بشرویه، گناباد و

هم بی پسته نیستیم.

پسته به نظر شما نقش انجمن پسته ایران در قبال مسائل پیش آمده در تولید و بازار چه می تواند باشد و آیا کاری باید بکند؟

این موضوع بحث مفصل و جداگانه ای می طلبد و بستگی به این دارد که رسالت انجمن را چگونه می بینیم، کارکردش در گذشته را چگونه ارزیابی می کنیم و اساساً این انجمن برای چه کاری به وجود آمده و پا گرفته است؟ در اساسنامه انجمن چه آمده است؟ چه تصویری از انجمن در صنعت وجود دارد و مردم درباره انجمن چه فکر می کنند؟ به نظر می رسد در وهله اول ما باید به این سوال ها پاسخ بدهیم.

من فکر نمی کنم کار درستی باشد که انجمن به اتفاقاتی که اخیراً در حوزه بازار رخ داده است ورود کند، چون هیچ چیز طبق روال مشخصی نیست؛ نه نرخ ارز، نه مباحث سیاسی، نه وضع باغ ها. در این شرایط نمی توانیم هیچ پیش بینی درباره نتیجه ورودمان به مسائل داشته باشیم، چون خیلی از عوامل به دست صنعت پسته نیستند. انجمن الان چه چیزی می خواهد بگوید؟ تنها کاری که انجمن می تواند بکند این است که نظرات آدم های مختلف را منعکس نماید و به طور شفاف اطلاع رسانی کند. به نظر من با توجه به روندی که انجمن دارد نباید به خیلی از مسائل ورود کند. طی سال های گذشته حتی از سوی اعضای انجمن این فشار بوده است که باید انجمن قیمت پسته را معلوم کند. انجمن به درستی این کار را نکرده و گفته است باید در بازار، قیمت ها معلوم شود. در نهایت انجمن فقط می تواند توصیه ای کلی ارائه دهد.

پسته شاید عده ای برای دولت در این شرایط نقشی قائل باشند.

من نمی خواهم بگویم که دولت هر کاری می کند بد است، اما معمولاً دخالت های دولت تاکنون کار را بدتر کرده است. مثالی می زنم، در بحث بیمه باغ های کشاورزی، دخالت دولت باعث شده است که بیمه واقعی در صنعت پسته و در تولید انواع محصولات کشاورزی شکل نگیرد. به این ترتیب که دولت، بیمه باغ ها را برعهده گرفته است و یکسری آیین نامه و دستورالعمل برای این کار دارد؛ از من

حالا خودتان ببینید کشاورزان و کسانی که به طور مستقیم با پسته درگیرند چه وضعیتی دارند.

پسته آیا مشکلی در بازار پسته می بینید؟

من تاجر نیستم و شاید استدلال من وارد نباشد، اما یک اشکال در بازار پسته وجود دارد. هر وقت قیمت پسته بالا می رود، (امسال به دلیل کمبود پسته و هم افزایش قیمت دلار این اتفاق افتاد) ما کشاورزان گاهی پسته را نگه می داریم و بازار را دچار اعوجاج می کنیم و به موقع به تقاضای بازار پاسخ نمی دهیم. یعنی حد قیمت پسته بیش از این نیست، اما عرضه نمی کنیم و به محض اینکه قیمت شروع به افت می کند به افزایش عرضه روی می آوریم. ما باغ دارها همیشه سردر گم هستیم و البته از زاویه ای محق هستیم. حتی دیدم که یک باغدار خرده مالک که ۳۰ کیسه پسته دارد حاضر نیست ۲ تنی آن را بفروشد با اینکه پول ندارد، چون از کمبود پسته سال بعد هم می ترسند. نگرانی من بیشتر از این است که وقتی مرتباً می گوئیم پسته نداریم و واقعاً هم کمبود است، طرف حساب های خارجی ما در بازار بروند سروقت آمریکایی ها و بازارهایمان را از دست بدهیم. درست است که تولید ما نسبت به سال های گذشته به مشکل خورده است، اما الان ۶۰ هزار تن مانده انبارها است، امسال هم حدود ۶۵ هزار تن پسته داریم که جمعاً می شود ۱۲۵ هزار تن، پس خیلی

بوده اند، به طور مستقیم اثر پذیرفته اند و یکسری در مرحله دوم قرار دارند. این موضوعات شهرستان تا شهرستان ممکن است تفاوت داشته باشند، ولی عده ای امروز به شدت به دردسر افتاده اند.

در سایر نقاط کشور بسته به وابستگی که به پسته دارند آثار ناشی از کاهش پسته دیده می شود. در استان خراسان هنوز محصولاتی مانند زعفران، زرشک، عناب و حتی محصولات زراعی و سردرختی را جزو تولیدات کشاورزی داریم. در منطقه سروسرستان در استان فارس وابستگی به پسته زیاد شده است، در دامغان هم به همین ترتیب. در ورامین عمدتاً عمده مالک هستند و اثرات اجتماعی این پدیده کمتر از کرمان مشهود است.

پسته اینقدر زود اثر اجتماعی چنین رویدادی مشخص می شود؟ چگونه افزایش جرم را می توان به پیامدهای اقتصادی این خسارت مرتبط کرد؟

وقتی من کشاورز می بینم که ۵ هکتار از باغم امسال و سال آینده آنقدر بی پسته است که حتی امسال نباید پسته چینی انجام دهم و برای نگهداری نباید کارگر بگیرم، علاوه بر اثر مالی یک اثر روانی قوی روی من دارد. من به واسطه این که مشاوره کسب و کار می دهم یک بازارگردی در ۲۵ فروردین در شهرستان انار داشتم و با تعدادی از صاحبان سوپرمارکت های آنجا صحبت کردم. باید بگویم ابراز نگرانی ها از بی محصولی امسال کاملاً محسوس بود،

متأسفانه ما به این قضیه مطلق نگاه می‌کنیم و وظایف انجمن را با وظایف جهاد کشاورزی و سازمان توسعه تجارت و سایر ادارات دولتی قاطی می‌کنیم. با بسیاری از دوستان که صحبت می‌کنم صحبت‌های عجیب و غریب و توقعات خاصی می‌شنوم. اگر شرایط واقعی را در نظر بگیریم یک عملکرد فوق‌العاده و درخشان از انجمن می‌بینیم. به این معنی که ما در مملکت مرجعی پیدا کردیم که اطلاعات قابل اتکایی از تولید محصول و آمار مربوط به پسته ارائه می‌دهد، فعالان صنعت را به هم نزدیک کرده و رویه‌های خوبی در صنعت پسته پایه‌گذاری کرده‌است. درحالی‌که برای بیشتر محصولات کشاورزی که در داخل و خارج از کشور به فروش می‌رسند حتی تخمینی از تولید وجود ندارد. اما من نمی‌گویم انجمن نقص ندارد، اما با توجه به معیارها و مثال‌هایی که در سایر کشورهای دنیا مثل هند، آمریکا و حتی اروپا در کارهای توسعه‌ای می‌بینم، انجمن پسته خیلی خوب کار کرده‌است. البته از این بهتر هم می‌تواند کار انجام دهد. باید توضیح داده‌شود که انجمن پسته قرار نیست کار جهاد کشاورزی و اداره بازرگانی و سایر ارگان‌های دولتی را انجام دهد.

دولت هزینه دارد و ۲۵، ۵۰ تومان پای کشاورز حساب می‌کند، منطقاً من کشاورز نباید اعتراض کنم که برق را گران کنید. دولت هم می‌خواهد مردم راضی باشند. نتیجه کار این می‌شود که می‌گویند کشاورزان باید موتور پمپ‌شان را در فصل گرم خاموش کنند. اگر من بروم و بگویم این خاموشی غیرقانونی است، حاضر می‌شوند با تخفیف دادن من را به سکوت دعوت کنند. تا اتفاقی می‌افتد به کشاورز می‌گویند چاهت را خاموش کن، درحالی‌که صنعت رانت بیشتری دریافت می‌کند و هم اشتغال کمتری نسبت به کشاورزی دارد.

پس عملاً انتظاری از دولت نباید داشت؟

آدم‌های خوبی در دولت هستند که در هر زمینه منشأ خیر هستند، ولی ما از سیستم معیوب دولت نباید انتظاری داشته باشیم. به قول معروف، «ما را به خیر تو امید نیست، شر مرسان!»

اگر صحبت دیگری دارید بفرمایید.

من به واسطه کاری که در حوزه توسعه انجام می‌دهم، بحث جداگانه‌ای در مورد عملکرد انجمن دارم که بهتر است در مجال دیگری درباره آن صحبت شود. دو جور می‌توان به انجمن‌ها یا انجمن پسته نمره داد، ۱- نسبت به انجمن‌هایی که در مملکت وجود دارد ۲- آن چیزی که یک انجمن باید باشد.

کشاورز به ازای هر هکتار مبلغی دریافت می‌کند؛ در نهایت همان پول یا کمی بیشتر از آن را به کشاورز برمی‌گرداند. اگر باغ من ۱۰۰ درصد خسارت خورده باشد و ۱۰۰ میلیون تومان محصول از دست داده باشم، دولت مثلاً ۱۰ میلیون تومان می‌پردازد. شاید در این شرایط بیمه فقط تعرفه‌ای ۱ میلیونی دریافت کرده‌باشد و در ازای آن ۱۰ میلیون پس دهد، اما هزینه خسارت واقعی را به من نپرداخته‌است. این کار یک حمایت یا یک سوبسید دولتی است که دولت نفتی به کشاورز می‌دهد. یعنی اولاً دولت یکسری از منابع ملی را به اسم بیمه تلف می‌کند، دوماً اجازه شکل‌گیری یک بیمه واقعی را در صنعت پسته کشور نمی‌دهد.

در بحث برق و کلاً انرژی و مجوزهای برداشت آب هم وضع به همین منوال است. از دید دولتی‌ها همیشه یک تقسیم عادلانه ثروت در این امر وجود داشته، اما در واقع و با توجه به نتایج حاصل شده، هدر رفت منابع صورت گرفته است.

یکی از وظایف دولت این است که ترویج را فعال کند. الان در این حوزه واقعاً چکار می‌کند؟ طرح مدیریت اشتراکی آب چرا ترویج نمی‌شود؟ دولت چگونه می‌تواند کمک کند که متوسط برداشت در واحد سطح افزایش پیدا کند؟

این که دولت به همه مردم سوخت مفت بدهد، قاچاق، رانت و هدر رفت منابع را به دنبال خواهد داشت. کسی هم در مملکت پیدا نمی‌شود که بیاید و این مسئله را درست کند و حتی حرفش را بزند. پس مداخلات دولت در زمینه‌های مختلف نتیجه‌اش این است که می‌بینیم.

کوچک‌ترین موضوع بیمه است، بعد انرژی و آب معضل بزرگ است. الان اگر در وزارت نیرو نسبت به وضع آب اعتراض کنید چه جوابی می‌دهند؟ می‌گویند کی بود کی بود من نبودم! یکی می‌گوید قوه قضاییه مقصر است، دیگری می‌گوید مردم مقصر هستند و هیچ‌کس حاضر نیست این مسئولیت را بر عهده بگیرد و بگوید چه بر سر آب دریاچه ارومیه تا منابع آب زیرزمینی دشت رفسنجان آمده‌است. وقتی تولید هر کیلووات برق ۴۰۰، ۵۰۰ تومان برای

در جلسه کمیته بازرگانی انجمن پسته ایران تصریح شد:

پسته از پیمان ارزی مستثنی شود

اسلامی، عباس سعیدی رئیس سازمان جهاد کشاورزی استان کرمان و تعدادی از اعضای هیأت امنای و کمیته بازرگانی انجمن پسته ایران در محل اتاق بازرگانی، صنایع و معادن و کشاورزی کرمان برگزار شد.

در ابتدای جلسه سعیدی با بیان اینکه امسال زلزله خاموش در پسته استان اتفاق افتاده است، گزارش داد: به دلیل گرمای بیش از حد هوا در زمستان پارسال و بهار امسال، جوانه های زایشی درختان پسته ریزش کردند.

وی افزود: به دلیل شرایط آب و هوایی و به هم خوردن تعادل هورمونی درختان، میزان پسته امسال کاهش یافته و سال آینده نیز سال کم محصولی خواهد بود.

رئیس سازمان جهاد کشاورزی استان کرمان با بیان اینکه این شرایط در ۵۰ سال گذشته بی سابقه بوده است، ادامه داد: پیش بینی پسته سال گذشته در استان کرمان حدود ۱۵۰ هزار تن بود، اما در سال جاری تولید تنها ۲۰ هزار تن پیش بینی می شود. سعیدی اظهار کرد: با کاهش تولید پسته، تعداد زیادی از کارگران و فعالان در صنعت بیکار خواهند شد و وضعیت اقتصادی استان

که تا امروز انجام داده بود. آیا دولت می تواند جلوی خروج سرمایه را بگیرد؟ اگر می توانست این کار را هم می کرد، اما نمی تواند! وی با توجه به سابقه تعهد ارزی اظهار کرد: این مسائل دفعه اولی نیست که در کشور ما اتفاق می افتند. حداقل در دو دوره من خودم این موارد را تجربه کرده ام و دو بار هم در گذشته اتفاق افتاده که در موردشان خوانده ام. ابطحی ضمن اشاره به اینکه امسال مقدار محصول پسته بسیار کم است و با افزایش قیمت دلار و کمبود محصول قیمت ها رو به افزایش است، افزود: به هیچ وجه ما نباید پسته مان را به سمت بازارهای عراق و افغانستان ببریم و دلارمان را در آنجا بفروشیم، چرا که تجارت پسته از دست صادرکننده ایرانی خارج می شود. پس اصلاً نباید به دنبال دو بازار خاص که بارانداز و بازار صادرات مجدد ما بشوند برویم.

در این نشست همچنین با توافق حضار تصمیم گرفته شد تا جلسه دومی در این باره برگزار شود. به این ترتیب جلسه ای در تاریخ ۲۰ اردیبهشت با حضور محمدرضا پورابراهیمی نماینده مردم کرمان و راور در مجلس شورای

به دنبال تحولات اخیر به دلیل تصمیمات دولت در قبال مسئله ارز، دو جلسه با حضور اعضای کمیته بازرگانی انجمن پسته ایران برگزار شد. اولین جلسه در تاریخ ۱۷ اردیبهشت در محل دفتر شرکت امین پدیدار در رفسنجان برگزار شد و عمده بحث حول و حوش دو موضوع مهم می چرخید.

اول: مصوبه اخیر دولت مبنی بر تعهد ارزی تجار. طبق این مصوبه کلیه صادرکنندگان مکلفند ارز حاصل از صادرات را مطابق ترتیباتی که توسط بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مشخص می شود، به چرخه اقتصادی کشور بازگردانند.

دوم: ترس صادرکنندگان از شیفت کردن صدور پسته به بازارهای عراق و افغانستان به عنوان بازارهای صادرات مجدد جدید؛ چون در مصوبه ذکر شده صادرکنندگانی که مقصد نهایی کالای آنها کشورهای عراق و افغانستان است تا اطلاع ثانوی الزامی به فروش ارز به بانک ها و صرافی های مجاز ندارند.

در این نشست سید محمود ابطحی رئیس هیأت مدیره انجمن پسته ایران مطرح کرد: آیا دولت می تواند جلوی دلار را بگیرد تا گران نشود؟ اگر می توانست

وی با صحنه گذاردن بر اظهارات محسن جلال پور، تصریح کرد: برای برگزاری نشست بحران تولید در کشاورزی استان، از وزرای کشور از جمله وزیر جهاد کشاورزی، نیرو، اقتصاد و صنعت و معدن و تجارت دعوت به عمل می‌آید تا بتوان مصوباتی را برای کمک به این وضعیت دریافت کرد.

پور ابراهیمی در پاسخ به پرسش‌های جمعی از صادرکنندگان پسته در مورد تغییرات نرخ ارز و تأثیر آن بر صادرات گفت: کمیته ساماندهی بازار ارز را در کمیسیون اقتصادی مجلس تشکیل و پس از برگزاری چند نشست، طرح دو فوریتی در این زمینه به دولت ارائه شد که امیدواریم دولت با اجرای آن موافقت کند. وی با بیان اینکه در شرایط فعلی کشور باید به دولت کمک کرد، خاطرنشان کرد: **به نظر ما صادرکنندگان بخش خصوصی واقعی باید از پیمان‌سازی ارزی و روش اجرای آن مستثنی شوند تا به صادرات بیشتر تشویق شوند.**

ارز ۴۲۰۰ تومانی برای واردات مواد اولیه و استفاده از انرژی ارزان استفاده می‌کنند. باید در نظر داشت سود این بخش از صادرات غیرنفتی با سود تولید و صادرات پسته متفاوت است.

جلال پور خاطرنشان کرد: کالایی مثل پسته در سال‌های گذشته حدود ۱,۵ میلیارد دلار ارزآوری سالانه برای کشور داشته‌است. امسال بیش از ۸۵ درصد از محصول باغ‌های پسته آسیب دیده و تنها ۱۵ درصد قابلیت صادرات دارد. برآوردها نشان می‌دهد این رقم به کمتر از ۳۰۰ میلیون دلار در سال جاری خواهد رسید. پس تقاضای ما این است که در مورد محصولی مثل پسته که در این فهرست قرار گرفته و می‌گویند ارز خود را با نرخ ۴۲۰۰ تومانی به دولت تحویل دهد، تجدیدنظر شود و باید از این موضوع مستثنی شود.

در ادامه محمدرضا پورابراهیمی بر اساس گزارش‌های واصله اظهار داشت: خسارت‌های سنگین وارد شده به چند محصول استان به ویژه پسته، در معیشت و اشتغال مردم استان تأثیرگذار خواهد بود و اگر مدیریت نشود آسیب‌های اجتماعی را در پی خواهد داشت.

تحت تأثیر این شرایط قرار خواهد گرفت. وی بیان کرد: درخواست پرداخت حداکثری غرامت به باغداران، استمهال وام‌های دریافتی و پرداخت تسهیلات سرمایه در گردش با نرخ کم برای نگهداری باغات مطرح شده‌است.

در این جلسه محسن جلال پور عضو هیأت امنای انجمن پسته ایران توضیح داد: باید توجه داشت صادرات غیرنفتی، سالانه حدود ۵۰ میلیارد دلار است که تنها کمتر از ۱۰ میلیارد دلار آن، صادرات غیرنفتی واقعی و مربوط به بخش خصوصی واقعی کشور است که البته این رقم، با خوشبینانه نگاه کردن به رقم صادرات کشور به دست آمده‌است؛ در حالی که اعتقاد داریم که صادرات واقعی غیرنفتی، حول و حوش ۵ تا ۱۰ میلیارد دلار از سوی بخش خصوصی است.

رئیس اسبق اتاق بازرگانی، صنایع و معادن و کشاورزی ایران ادامه داد: حدود ۴۰ میلیارد دلار از صادرات غیرنفتی کشور را نهاده‌ها و سازمان‌های شبه دولتی، خصولتی‌ها، میعانات گازی و پتروشیمی‌ها تشکیل می‌دهند که از همه ظرفیت‌های یارانه‌ای کشور از جمله

تجارب کشاورزان در مبارزه با پسیل

وب سایت انجمن پسته ایران

iranpistachio.org

حسین رضایی

۱ سال گذشته گوگرد را آنالیز کردیم. درصد گوگردهای مختلف مثل مایع ۲ درصد تا ۶۰-۷۰ درصد داشتیم. باید این اطلاعات را برای محصول تولید شده مشخص کنیم چرا که میزان اسیدیته و شوری برای کاربرد اهمیت دارد و این درصدها در برندهای مختلف، متفاوت است. ولی به طور کلی می توان گفت که ترکیباتی که ماهیت سولفاته داشته باشند آب بدن حشره را می کشند.

یکی دیگر از روش های ارائه شده در این جلسه کاربرد کائولین بود که در ترکیب با سم توانسته بود کنترل خوبی روی پسیل داشته باشد. اما در خصوص کائولین نیز برخی ملاحظات از طرف باغداران حاضر در جلسه مطرح شد که از جمله آنها کائولینی است که در باغ های پسته کالیفرنیا مرسوم بوده و تصفیه شده، فرمول خاصی دارد و دارای استانداردهای مشخصی می باشد. در باغ هایی که کائولین استفاده شده آفت مشاهده می شود و تغذیه انجام می دهد، ولی درختان برگریزی ندارند و بهتر است که کائولین زودتر از تیرماه استفاده نشود تا در برنامه محلول پاشی اختلال ایجاد نکند.

استفاده از سیلیکات پتاسیم به همراه کود سه بیست و اسیدهیومیک در برنامه تغذیه نیز از دیگر پیشنهادات بود که به گفته تعدادی از حاضرین اثربخشی خوبی داشته است.

کارت زرد نیز مورد بحث و گفتگو قرار گرفت و اشاره شد که زمان، ارتفاع نصب و تعداد کارت نصب شده در میزان کنترل آفت اهمیت بسزایی دارد.

استفاده از عصاره تنباکو نیز از دیگر راهکارهایی بود که یکی دیگر از باغداران در جلسه ارائه داد.

شایان ذکر است با توجه به اینکه برای هیچ کدام از روش های مطرح شده در این جلسه تحقیقات علمی مستندی وجود ندارد و هدف جلسه، صرفاً طرح تجارب موفق کشاورزان در مبارزه با پسیل بوده است، بنابراین انتشار این محتوا به منزله رد یا تأیید مطالب نمی باشد.

۱ اول آب پاشی روی درختان و بلافاصله پاشیدن پودر گوگرد که در این روش مصرف گوگرد بالا می رود.

۲ حل کردن گوگرد پودری در آب و سپس پاشیدن آن توسط سم پاش که مقدار کمتری گوگرد در این شرایط مورد نیاز است.

۳ گوگرد با دوز ۳۰ در هزار در سوم خرداد در باغات واقع در کرمان تا ۸۰ روز بعد دوام داشت.

محمد بهشتی فرد

۱ در هوای خنک دوز ۳۰ در هزار گوگرد سوختگی به وجود نمی آورد. اگر از ۴۰ در هزار بیشتر باشد سوختگی پیدا می شود.

محمد رضا نظری

۱ در اواسط اردیبهشت در راور زمانی که دمای هوا ۴۰، ۴۲ درجه بود گوگرد به میزان ۲۰ تا ۲۵ کیلوگرم پاشیدیم که سوختگی داد. اما در کرمان همان موقع دمای ۳۷، ۳۸ درجه همین مقدار را استفاده کردیم که مشکلی نداشت و باغ بعد از مدتی از شیریه پاک شد. گوگرد را در دو حالت نباید پاشید؛ اول فصل و تا قبل از تشکیل پوست استخوانی و موقع گرمی هوا. الک کردن گوگرد پودری با الک ریز و مجهز بودن تانکر به همزن اهمیت دارد. نکته دیگر اینکه گوگرد حشره بالغ بال توری را نمی کشد ولی پوره های سن را از بین می برد.

پنجاه و هفتمین جلسه کمیته باغبانی انجمن پسته ایران با موضوع هم اندیشی در خصوص آفت پسیل پسته با مشارکت ۲۹ نفر از اعضای کمیته باغبانی، در تاریخ دوم اردیبهشت سال جاری در اتاق بازرگانی، صنایع و معادن و کشاورزی کرمان برگزار شد.

در این جلسه که با هدف هم اندیشی و انتقال تجارب موفق سال گذشته باغداران راجع به کنترل پسیل پسته برگزار شد، اعضای کمیته تجارب، نتایج و ملاحظات هر کدام از روش های بکار گرفته شده در باغ های خود را با دیگران به اشتراک گذاشتند.

شرکت کنندگان، انواع و اقسام روش ها و فرمول های بکار گرفته شده در باغ های پسته طی سال گذشته را از گوگرد، سولوفور، کائولین و تنباکو گرفته تا مصرف تناوبی برخی سموم مجاز و غیرمجاز و فرمول های تغذیه ای را به بحث و نقد گذاشتند.

از ابتدای جلسه به دلیل کنترل موثر گوگرد و سولوفور روی آفت پسیل، محور اصلی گفتگوها نحوه کاربرد این مواد و ملاحظات مربوط به آن بود که به دلیل اهمیت موضوع به طور خلاصه به برخی از این موارد اشاره می کنیم.

محمد علی انجم شعاع

۱ در شهرستان دامغان ۵ یا ۶ سال متوالی است که کنترل آفت با دو روش گوگرد پاشی انجام می شود.

در نشست مشترک انجمن پسته و مسئولین شرکت بایر بررسی شد:

نقش بایر آلمان در پسته ایران

تأثیر سموم و مبارزه صحیح و اصولی با آفات پسته خصوصاً پسپیل ارائه گردید. در ادامه پیرامون فرصت‌ها، پتانسیل‌های موجود و زمینه‌های همکاری این شرکت با صنعت پسته ایران بحث و تبادل نظر شد.

نظرات و مشاهدات خود راجع به نحوه مبارزه و اثرگذاری آفت‌کش‌ها روی پسپیل پسته پرداختند. در واقع مسئولین این شرکت می‌خواستند اطلاعات بیشتری درباره نحوه استفاده سموم شرکت بایر توسط باغداران ایرانی کسب کنند. سپس ایشان ضمن ارائه گزارشی در خصوص سابقه سموم ثبت شده این شرکت برای مبارزه با آفات پسته برخی از نگرانی‌های خود راجع به وضعیت و چشم‌انداز سموم جدید را برشمردند. همچنین گزارش مختصری از اقدامات و فعالیت‌های صورت گرفته توسط این شرکت در خصوص طرح‌های تحقیقاتی و کارگاه‌های آموزشی-ترویجی در خصوص

در ادامه سلسله نشست‌های انجمن پسته ایران در خصوص مبارزه موثر با آفات پسته، جلسه مشترک انجمن با مسئولین شرکت بایر در محل اتاق بازرگانی، صنایع و معادن و کشاورزی کرمان برگزار شد. هدف از برگزاری این جلسه که به درخواست مسئولین شرکت بایر منعقد شده بود، بررسی راه‌های همکاری و پتانسیل‌های شرکت بایر آلمان برای کمک به صنعت پسته ایران بود. آقای جان فرانسوا نیبس (Jean Francois Niebes) مدیر بازاریابی منطقه خاورمیانه و خانم مونا شدید (Mona Shadid) مدیر توسعه شرکت بایر در این جلسه حضور داشتند. در ابتدای جلسه حضار به طرح دیدگاه‌ها،

حضور نمایندگان انجمن پسته ایران در

اجلاس شورای جهانی خشکبار

وب سایت انجمن پسته ایران
iranpistachio.org

در حاشیه اجلاس امسال برای اولین بار دوره تخصصی-آموزشی مغزجات و خشکبار نیز برگزار شد که در آن پکیج کامل آموزشی از تولید تا تجارت مغزجات و خشکبار را شامل می‌شد. این دوره آموزشی در دو مرحله آنلاین و حضوری بود که در پایان شرکت‌کنندگان موفق به اخذ گواهینامه پایان دوره شدند و خانم سحر نخعی به نمایندگی از انجمن پسته در این دوره آموزشی شرکت کرد. در شماره‌های آتی ماهنامه دنیای پسته گزارش کامل نشست‌ها و رویدادهای مربوطه منعکس خواهد شد.

صنعت مغزجات و خشکبار هستند، حضور داشتند. همچنین انجمن پسته ایران به عنوان عضو این شورا، همچون ۶ سال گذشته در این اجلاس شرکت کرد. حضور انجمن اما امسال کمی متفاوت‌تر از سال‌های قبل بود، چرا که به درخواست شورای جهانی خشکبار، نماینده انجمن به عنوان نماینده ایران در میزگرد پسته حضور داشت. میزگرد پسته با ریاست آقای مایک هومان (Mike Hohmann) از شرکت واندرفول و اعضای پانل آقایان بهروز آگاه از ایران، محمت چیکماز (Mehmet Cikmaz) از ترکیه و خانم لای ژیاو ژنگ ویکتوریا (Lai Xiaojing) (Victoria) از هنگ‌کنگ برگزار شد. لازم به ذکر است زهرا مرتضوی، بهرام آگاه و سحر نخعی اعضای هیأت اعزامی انجمن پسته ایران در این اجلاس بودند.

شورای جهانی خشکبار (INC) یک نهاد معتبر بین‌المللی است که با سابقه‌ای بیش از ۳ دهه توانسته فرصتی برای تسهیل مراودات تجاری شرکت‌های بین‌المللی، کشف فرصت‌های جدید تجاری، تبادل اطلاعات آماری و آگاهی از مسائل و تحولات روز صنعت آجیل‌ها و میوه‌های خشک ایجاد کند. اجلاس این شورا با برگزاری میزگردهای تخصصی، سمینارهای علمی و سخنرانی‌های کلیدی، ویتترین متنوعی از ارائه به‌روزترین روندها، محصولات و خدمات صنعت خشکبار و مغزجات می‌باشد.

امسال سی و هفتمین اجلاس این شورا به میزبانی شهر سویای (Sevilla) اسپانیا، از تاریخ ۳۱ اردیبهشت تا ۲ خرداد ماه ۱۳۹۷ برگزار شد. در این اجلاس بیش از ۱۴۰۰ نفر شرکت‌کننده از ۶۰ کشور که عمدتاً تجار و فعالین

سال کم‌پسته ایران

حجت حسنی

دبیر کمیته باغبانی انجمن پسته ایران

سیرجان از نظر رشد میوه و رشد رویشی دچار مشکل اساسی بودند و شروع رشد درختان با ریزش جوانه‌های گل، ناهماهنگی در بیدار شدن و حتی خشکیدن بسیاری از درختان همراه بود. هر چند کاهش محصول در سیرجان هم به دلیل دماهای بالا در دهه سوم فروردین‌ماه و هم عدم گل‌انگیزی درختان در ابتدای فصل رویش در سال قبل تا حدی مورد انتظار بود، اما این حد از کاهش غیر قابل تصور بود. سرمای زودرس پاییزه، دماهای بالای ابتدای بهمن‌ماه، سرماهای انتهایی بهمن‌ماه سال ۹۶ و گرم شدن هوا در نیمه اول فروردین‌ماه در سال ۹۷ را از جمله دلایل این فرجام برای پسته سیرجان عنوان می‌شود.

زرد و کرمان

رقم غالب مناطق زرد و کرمان فندقی است و تنها همین مشخصه کافی است تا در سال جاری باغداران این مناطق نیز سایه سنگین کاهش فاحش محصول را حس کنند. منطقه زرد نیز با نوسانات دمایی فروردین‌ماه مواجه بود و ارقام زودگل و دیرگل هر کدام به نوعی از این نوسانات بی‌نصیب نماندند. ناگفته نماند که خسارت در این مناطق از سال گذشته روشن و مبرهن بود، چرا که به دلیل گرمای انتهایی فروردین ۹۶ درختان از تولید جوانه‌های گل بازماندند تا محصول چشمگیری بر درختان باقی نماند.

شهر بابک

در سال جاری عدم رویش جوانه‌های گل روی عمده سر شاخه‌ها جزو مشخصه درختان پسته این منطقه بود، ولی اندک گل‌های تشکیل‌شده نیز با حوادث طبیعی و به دلیل دماهای بالای نیمه دوم اسفند و نیمه اول فروردین، سرمای ۲۸ اسفند ۹۶ و تگرگ فروردین‌ماه ۹۷ از بین رفتند و حتی تولید سال آینده این مناطق را نیز تحت تأثیر قرار داده‌است.

راین

شهرستان راین از جمله معدود مناطقی بود که وضعیت محصول آن در سال جاری مطلوب ارزیابی می‌شد و باغداران نسبت به تولید امسال امیدوار بودند، اما طبیعت با باغداران این مناطق نیز

رفسنجان و انار

از سال گذشته عوامل طبیعی و غیرطبیعی بسیاری دست‌به‌دست هم دادند تا باغداران شهرستان‌های انار و رفسنجان سال کم‌بار بدی را تجربه کنند. هر چند استثنائاتی در این دو شهرستان وجود دارد که از این وضعیت عمومی تبعیت نمی‌کنند، ولی عمده باغ‌ها وضعیت مشابهی دارند و جای خالی میوه‌های پسته کاملاً مشهود است. فاجعه امسال تنها به محصول امسال بسنده نکرده، بلکه محصول سال آینده این مناطق را نیز بدلیل عدم گل‌انگیزی در بسیاری از ارقام تحت تأثیر قرار داده‌است. شایان ذکر است تحلیل‌های کارشناسان از اتفاقات سال جاری، عمدتاً به نوسانات دمایی در طول فصل پاییز و زمستان و گرمای بالای ۳۲ درجه سانتی‌گراد در نیمه اول فروردین‌ماه، زمانی که درختان در ابتدای شروع رشد بودند، نسبت داده می‌شود. به هر روی برآیند اتفاقات امسال موجب شد که شهرستان‌های رفسنجان و انار استثنائی‌ترین رکورد تاریخی کاهش تولید این مناطق را در طول ۵۰ سال گذشته به ثبت برسانند.

سیرجان

متأسفانه امسال باغ‌های پسته منطقه

سال ۹۶ در بسیاری از مناطق پسته‌خیز ایران سال پر باری بود، ولی از ابتدای همان سال با توجه به دماهای بالای ۳۰ درجه در دهه آخر فروردین‌ماه و عدم تولید جوانه زایشی، طغیان آفت پسیل و بسیاری از عوامل طبیعی برای بسیاری از کشاورزان روشن شد که در سال ۹۷ هم نباید محصول چندانی وجود داشته باشد. علی‌رغم این همه، حجم و وسعت خسارت وارده به محصول سال جاری برای بخش عمده‌ای از مناطق پسته خیز کشور به دور از انتظار بود.

علاوه بر آن، ریزش جوانه‌های گل، عدم هماهنگی در شروع رویش، توقف رشد میوه‌ها، رشد رویشی زیاد، عدم تولید جوانه گل، افزایش ناگهانی دما، سرمازدگی و بارش برف و تگرگ، همه و همه عاملی شد تا پسته ایران یکی از استثنائی‌ترین سال‌های کم‌بار خود را شاهد باشد. در ادامه گزارش کوتاهی از مناطق پسته‌کاری کشور آمده که اطلاعات آن از طریق نمایندگان انجمن در نقاط مختلف پسته‌خیز ایران جمع‌آوری شده‌است.

مرتبط است. هر چند که در برخی از باغ‌ها در این استان بارش تگرگ مقداری خسارت وارد کرده است، ولی این خسارت چشمگیر نبوده است.

❑ قزوین

برای باغداران استان قزوین سال جاری، سر سازگاری نداشت و کلکسیونی از پدیده‌های جوی کاهش تولید این استان را رقم زد. نوسانات دمایی، بارش برف و تگرگ و سرمازدگی امید باغداران این مناطق را با ناامیدی روبرو کرد و کاهش فاحش محصول را به همراه داشت.

❑ اصفهان

نوسانات دمایی فصل زمستان و سرمای فصل بهار برای تولید پسته این استان نیز سرنوشت مشابهی همانند یزد و کرمان رقم زد و در نتیجه باغ‌های این استان را با کاهش قابل توجه تولید مواجه ساخت.

❑ قم

سال جاری برای این استان نیز خوب نبوده است و گزارش‌ها از کاهش تولید پسته در این استان حکایت دارد. در این استان نیز درختان با پدیده‌هایی نظیر ریزش خوشه، سرمازدگی و تگرگ مواجه بوده‌اند.

❑ تهران

در سال جاری وضعیت درختان پسته در شهرستان ورامین به عنوان قطب تولید پسته استان تهران مطلوب ارزیابی می‌شود و این منطقه با پدیده خاصی مواجه نبوده است.

و این استان هم با کاهش محسوس تولید مواجه خواهد بود.

❑ سمنان

علی‌رغم سرمای زمستانه قابل قبول در استان سمنان، سرمازدگی بهار و بارش تگرگ موجب از بین رفتن بخشی از محصول امسال شهرستان دامغان شده است. خسارت در ارقام اکبری و شاه‌پسند نمود بیشتری دارد و رقم عباسعلی از وضعیت بهتری برخوردار است. لازم به ذکر است که سهم عمده‌ای از تولید استان سمنان به مصرف تازه‌خوری اختصاص می‌یابد و مابقی آن به چرخه تولید پسته خشک وارد می‌شود.

❑ سیستان و بلوچستان

سال جاری، سال کم‌بار پسته سیستان و بلوچستان است و گزارش‌ها از این استان نیز حکایت از کاهش محصول دارد. از دلایل کاهش تولید در این استان از عدم گل‌آوری سال گذشته و نوسانات دمایی طی فصل زمستان می‌توان برشمرد.

❑ مرکزی

در مناطق در حال توسعه، کشت پسته ارقام کشیده سهم عمده و غالب را دارد و استان مرکزی نیز از این قاعده مستثنی نیست. پیش‌بینی‌ها حاکی از این است که تولید این استان نسبت به سال گذشته تغییر چندانی نخواهد داشت و افزایش و کاهش محصول در باغ‌ها بیشتر به میزان بار سال گذشته آنها

باز نبود و سرمازدگی بهار در برخی از باغ‌ها خسارت به بار آورد. بیماری لکه پوست استخوانی هم پدیده مضاعفی شد تا امید کشاورزان را حداقل به نصف محصول مورد انتظار کاهش دهد.

❑ راور

راور نیز از اتفاقات مناطق پسته خیز سال جاری بی بهره نماند و همانند دیگر مناطق پسته‌خیز از نوسانات دمایی و خصوصاً گرمای فروردین‌ماه آسیب دید.

❑ خراسان رضوی

هر چند سال جاری برای پسته خراسان رضوی سالی کم‌بار محسوب می‌شود، ولی به نظر می‌رسد امسال خراسان امید صنعت پسته ایران است. هر چند در برخی نقاط خراسان رضوی، به دلیل خسارت آفت پسیل پسته مقدار محصول نسبت به سال گذشته کمتر است، ولی در مجموع به نظر می‌رسد که کاهش تولید در این استان قابل توجه نباشد.

❑ خراسان جنوبی

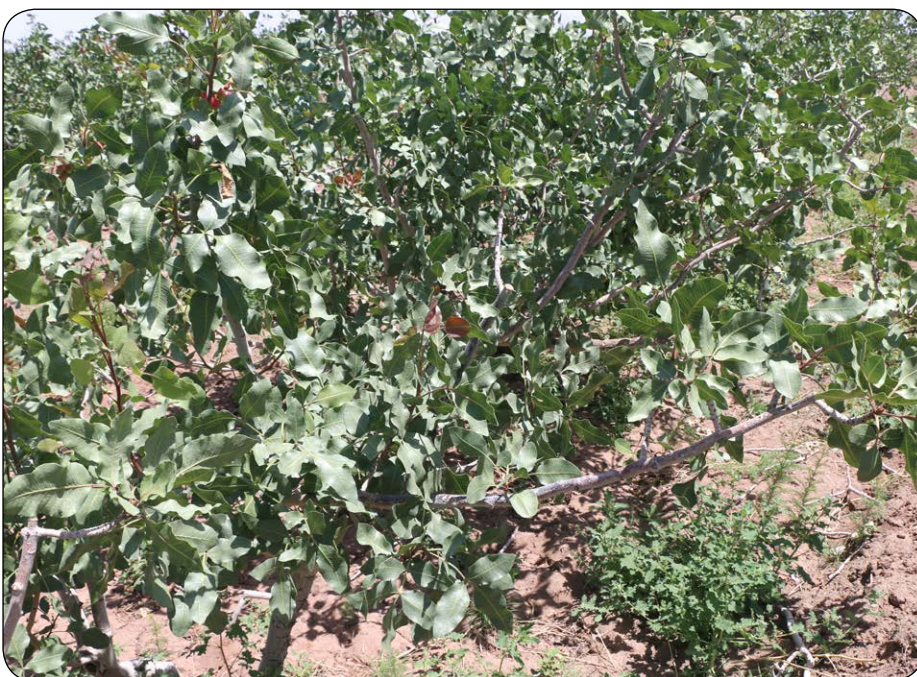
علی‌رغم این‌که سال محصولی گذشته سال پر بار تولید خراسان جنوبی محسوب می‌شد، به دلیل پراکندگی جغرافیایی مناطق پسته‌خیز و جوانی باغ‌ها، گزارش‌ها حاکی از این است که وضعیت تولید محصول در این استان در سال جاری امیدوار کننده است.

❑ یزد

استان یزد نیز همانند همسایه خود کرمان از نوسانات دمایی زمستان و گرمای فروردین‌ماه سال گذشته و امسال بی‌نصیب نماند و تولید این استان نیز با کاهش فاحشی همراه خواهد بود. شنیده‌ها حاکی از این است که در این استان هم بسیاری از باغ‌ها با عدم گل‌آوری درختان مواجه بوده‌اند و تولید سال آینده را هم برای برخی باغداران با شک و تردید همراه شده است.

❑ فارس

در استان فارس تنش‌های آب و هوایی و عدم تأمین نیاز سرمایی، گرمای فروردین‌ماه و تگرگ در برخی مناطق دومینوی بلایایی طبیعی بودند که محصول این استان را تحت تأثیر قرار دادند. هر چند سطح زیر کشت پسته در این استان در حال توسعه و افزایش است و بسیاری از باغ‌ها به باردهی اقتصادی نرسیده‌اند، ولی اتفاقات امسال به بیش از نیمی از محصول امسال این استان آسیب وارد کرده است.

گرمای زودرس بهاره

وب سایت انجمن پسته ایران

iranpistachio.org

جوانه داشتند، ولی با تنش گرمایی از بین رفت.

۱ سال گذشته سال پر بار پسته بود. بنابراین در سال گذشته، درختان بار خوبی داشتند و باغداران عمدتاً در مبارزه با آفت موفق نبودند و این باعث شد که درختان در انتهای فصل با ضعف شدیدی مواجه شوند، دمای نامنظم و گرمای بسیار بالا در آخر سال آخرین ضربه را زد و سیکل هورمونی درختان را به هم زد و در نهایت درخت جوانه خود را از دست داد.

در حال حاضر خسارت گرمزدگی از سرمازدگی بیشتر است. اگر سرمازدگی باشد ۲۰۰ هزارهکتار از باغات کرمان را خراب نمی‌کند، سرمازدگی بهاره عمدتاً تشعشعی است و بصورت همه‌گیر نیست. اما گرمزدگی کل استان را تحت تأثیر قرار می‌دهد. در ۷ سال گذشته خسارت گرما بسیار بیشتر از سرما بوده است. ما نیازمند راه حلی برای گرماهای زودرس بهاره هستیم و راه‌هایی که بتوانیم خود را با اقلیم وفق دهیم.

گرفت. اما با توجه به این که در همه کشور وضعیت مشابه است؛ می‌توان استنباط کرد که تغییرات اقلیمی در به وجود آمدن این وضعیت موثر بوده است. هر چند در شهرستان رفسنجان سال جاری، سال ناآور محسوب می‌شد، ولی هیچ‌وقت در سال ناآور هم تولید این شهرستان به زیر ۳۰ هزار تن پسته نمی‌رسید.

برای تحلیل عوامل وضعیت پیش‌آمده به بررسی پدیده‌های سال گذشته و جاری می‌پردازیم:

۱ ۱۰ روز اول فروردین ۹۷، دمای هوا بسیار بالا رفت و به بالای ۳۰ درجه سانتی‌گراد رسید.

۲ در بهمن ماه و اسفند ماه ۹۶ نیز نوسانات دمایی مواجه بودیم.

۳ سال گذشته طغیان پسپیل درختان را ضعیف کرد. ۶۰ درصد باغات رفسنجان از مرداد به بعد دیگر برگری نداشتند. هیچ سبزی‌نگی نبود که جوانه را حفظ کند. با اندک تنش گرمایی برگ درختان ریزش کرد. واریته اکبری و احمدآقایی

وضعیت پیش‌آمده در تولید پسته امسال ما را بر آن داشت که پای صحبت‌های حسین رضایی مدیر جهاد کشاورزی شهرستان رفسنجان بنشینیم. از خصوصیات بارز این کارشناس پیوند دانش و تجربه، تیزبینی و دقت در باغ‌گردی و تبری جستن از پشت میز نشینی است.

رضایی ضمن این که از وضعیت امسال تحلیل خود را ارائه داد با سخاوتمندی ما را به باغ تحقیقاتی خود برد و آنچه آزمون و خطا کرده بود را عنوان کرد. در ادامه به طور خلاصه با عوامل پدیدآورنده وضعیت امسال، معرفی تحقیق در دست اقدام در باغ رضایی و اهمیت تغذیه در سال‌های ناآور از زبان او آشنا می‌شوید.

دلایل کاهش شدید پسته امسال برای کاهش تولید پسته که در بخش عمده‌ای از مناطق پسته‌کاری کشور اتفاق افتاد تنها یک عامل نمی‌توان در نظر

تشکیل جوانه زایشی با وجود تنش‌های محیطی

تغذیه «اکتودسماتا» کارایی بسیار خوبی خواهند داشت.

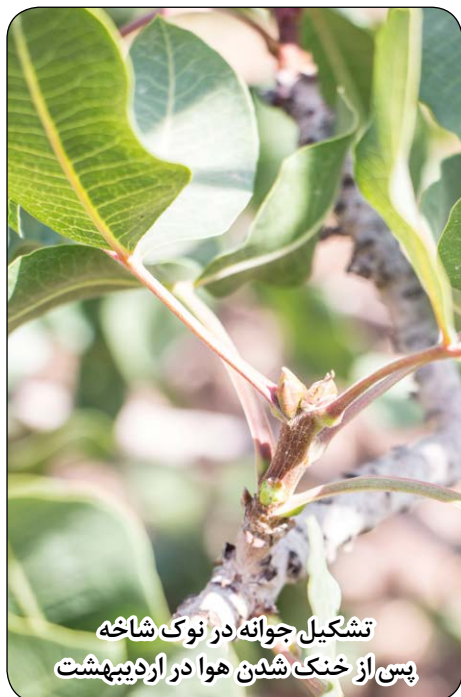
تغذیه در سال‌های کم بار و پر بار

سیستم درخت پسته، سیستم جذب، توزیع و ذخیره است. بنابراین در سال کم محصول درخت در حال ذخیره است و میزان فسفات، ازت، پتاس بیلان مثبت دارد. در سال پر محصول برای عناصر فسفر و ازت بیلان کملا منفی است. برای مثال فندقی‌ها امسال بار ندارند، ولی رنگ برگشان هم زرد شده است، چون در سال گذشته از ذخیره استفاده کرده‌اند. باید امسال به آنها رسیدگی کرد و به کمکشان رفت تا سال بعد خود را نشان دهند. نیاز درخت در دوران پر محصول با کم محصول ۱۰ درصد اختلاف دارد. فسفر و ازت عناصری هستند که درختی که برگ می‌زند به شدت به آنها در سال کم محصول نیاز دارد، ولی پتاس عنصری است که در سال پر محصول دوبرابر نیاز است.

اگر در سال‌های کم محصول بیشتر به درخت رسیدگی کنیم، مقاومت درخت بیشتر می‌شود و در سال پر محصول نتیجه بهتری می‌دهد.

بررسی موضوع نیاز سرمایی درختان پسته

مهندس رضایی در حال تحقیق در مورد اثربخشی برخی ترکیبات بر نیاز سرمایی در باغ شخصی خود است. در همین راستا با همکاری کارشناسان پژوهشکده پسته

تشکیل جوانه در نوک شاخه پس از خنک شدن هوا در اردیبهشت

نحوه تغذیه

از نظر اقتصادی در مورد عناصر میکرو صرفه با محلول‌پاشی است. حتی کمبود آهن را هم می‌توان با محلول‌پاشی اصلاح کرد، مگر این‌که جایی کمبود به قدری شدید باشد که تیمار خاکی هم نیاز باشد. در این شرایط آهن به خاک داده می‌شود. جهت تأمین ازت در باغ‌های ۲۵، ۳۰ ساله حداقل ۲۰۰ کیلو ازت خالص نیاز است، یا برای استفاده از اوره ۴۰۰ کیلو لازم است. اگر بخواهیم از طریق محلول‌پاشی ازت را تأمین کنیم، صد بار (تقریباً سه ماه) در هزار باید استفاده کرد تا بتوان کمبود ازت را برطرف کرد. برای همین به این محلول‌ها ماکرو می‌گویند و توجه اقتصادی ندارد به گونه دیگری پاشیده شود.

باور رایج که ادعا می‌شود محلول از روزنه برگ جذب می‌شود، اشتباه است. مثل این است که بگوییم ما غذا را از طریق نای می‌خوریم. روزنه فقط برای تبادلات گازی مثل اکسیژن و دی‌اکسیدکربن در گیاه به کار گرفته می‌شود و روزنه روی برگ کانال تغذیه نیست.

منافذ ریزی که زیر برگ پسته است «اکتودسماتا» نام دارد و کانال تغذیه پسته‌است. روز و شب هم برایشان فرقی ندارد. اگر زمین کم آب نباشد، برگ هم جوان باشد این کانال‌های

اهمیت تغذیه

تغذیه خوب یعنی اینکه هر ۱۳ عنصر غذایی به موقع به درختان پسته برسد. هر قدر باغی به لحاظ آب و تغذیه ضعیف‌تر باشد جوانه گل کمتری خواهد داشت. اگر ضعف تغذیه در باغ پسته ادامه پیدا کند، برداشت پسته هر سه سال یکبار خواهد شد. رفتار غلط آن است که کشاورزان در سال‌هایی که محصول نیست باغ را رها می‌کنند، درحالی که درخت در این موقعیت بیشتر به تغذیه نیاز دارد.

زمان کلیدی برای تغذیه درخت

مهم‌ترین زمان تغذیه درخت؛ از شروع رشد درخت تا ۴۵ روز بعد از آن است. تنها ۴۵ روز اول فصل که درخت شروع به کار می‌کند فرصت برای کار روی باغ وجود دارد. هر کاری در این بازه زمانی انجام شود نتیجه‌اش دقیقاً در محصول همان سال دیده می‌شود. در آغاز فصل فشار زیادی روی درخت است، جوانه گلی دارد که باید آن را باز کند. میوه نشینی (Fruit set) باید انجام شود، دانه‌بندی باید اتفاق بیفتد، رشد سرشاخه را داشته باشد و جوانه سال آینده‌اش را هم در همین ۴۵ روز بیاورد. درخت پسته مانند درخت توت یا زردآلو نیست که هر زمان آب و کود بدهید قادر به تحریک رشدش باشید، بنابراین زمان‌بندی تغذیه در آن اهمیت بالایی دارد.

را طی کند. این نتیجه هنوز در دست بررسی است.

❶ در حال حاضر واریته‌هایی هم وجود دارد که به طور طبیعی نسبت به سایر واریته‌ها جلو باشند یعنی از زمانی که پسته به گل می‌آید تا زمانی که پسته می‌رسد دوره رشد کوتاهی دارند. می‌توان واریته‌هایی را انتخاب کنیم که این امکان را دارند.

❶ در حال حاضر امکاناتی وجود دارد که در زمان کمتری و با مصرف آب کمتری درخت به باردهی برسد و احتمالاً با تنش آبی و گرمایی کمتر مواجه شود. این فرایند نیازمند تغییر پیوند و تغییر

روش در تغذیه و آبدهی گیاه است.

❶ روغن ولک بر رشد زایشی اثر نمی‌گذارد. روغن باید دقیق پاشیده شود تا سطح شاخه را بپوشاند.

❶ در رقم اکبری که ترکیب تأمین کننده نیاز سرمایی و ترکیبات القا تشکیل جوانه گل خورده، شاخه به طور کامل از بالا تا پایین جوانه گل دارد. چرا که نیاز سرمایی برآورده شده و ترکیبات خوشه‌زا هم به کمک درخت آمده تا جوانه گل تولید کند.

❶ برای شناسایی واریته جدید دو نسل آزمون و پژوهش کرده اند تا واریته رضایی زودرس به عنوان یک نمونه موفق پسته به ثمر رسیده است.

در اواخر بهمن و سینامید هیدروژن بصورت جداگانه و با غلظت ۴۰ لیتر در هزار پاشیده شد. همچنین ترکیبات القا گل‌انگیزی از جمله جلبک و اسید آمینه و روی در تاریخ ۱۲ فروردین در زمان سبز شدن در یک ترکیب پاشیده شد. نتایج اولیه نشان دهنده وضعیت بهتر تشکیل جوانه گل در تیمارها می‌باشد.

نتایج بازدید از باغ رضایی

❶ این امکان به لحاظ تکنولوژیک وجود دارد که سیکل رشد درخت را جلو انداخت. برای مثال از طریق روغن پاشی و سایر ترکیبات موجود سیکل جوانه زدن درخت را جلو انداختند تا قبل از شروع گرمای بهار، درخت مرحله حساس

بررسی موضوع نیاز سرمایی درختان پسته را به این کار اختصاص داده‌است. در آزمون‌های پیش رو، سطح برگ، رشد شاخه، تعداد جوانه گل، زمان مغزدهی، زمان گلدهی و سایر موارد اندازه‌گیری می‌شود. نتایج مطالعه پژوهشکده هنوز در حال جمع‌آوری است.

جرقه آغازین تحقیق از زمان شروع موج‌های گرمایی سال گذشته بود که در فروردین‌ماه سال ۹۶ منجر به عدم تشکیل جوانه گل در واریته فندق‌ق و اکبری شد.

بررسی‌های او بر روی سه رقم فندق‌ق، اکبری و احمدآقایی در سه منطقه انار و نوق و رفسنجان است. هدف از تحقیق، شناسایی راه‌های برطرف کردن نیاز سرمایی و مقابله با تنش گرمایی از طریق جلو انداختن سیکل رشد درخت می‌باشد.

فرض تحقیق آن است که جلو انداختن سیکل درخت از طریق تغذیه یا از طریق روغن‌پاشی و سایر ترکیبات خاص باید اتفاق بیافتد، چون از این طریق هم می‌توان تنش گرمایی را از سر گذراند و هم نیاز به آب را خصوصاً در ارقام زودرس مثل رقم رضایی زودرس کاهش داد؛ چراکه دستیابی به محصول در بازه زمانی زودتری از این راه میسر می‌شود. همچنین این جلو انداختن سیکل درخت در مبارزه با آفات هم می‌تواند کمک کند.

باغ سی ساله با واریته‌های اکبری، کله‌قوچی، چروک و فندق‌ق با دوره آبیاری ۶۰ روزه از مشخصات باغ مورد مطالعه است و شرایط آزمایش باغ به این ترتیب بوده که روغن ولک

پیوند درختان پسته

حسین رضایی تاج آبادی
کارشناس ارشد باغبانی

بریده شود.
- یک نوبت آبیاری اضافه در فروردین یا اردیبهشت جهت رشد بهتر درختان سربرداری شده به عملیات پیوندزنی کمک می‌کند.
- چنانچه در اسفندماه موفق به سربرداری و آماده‌سازی درختان جهت پیوندزنی نشده‌باشید می‌توان از «پیوند بدنه‌ای» استفاده نمود.
- برای درختانی که در سال جاری پیوند می‌شوند از کود ازته استفاده نکنید.
- چنانچه قصد تغییر پیوند درختان بالغ را دارید روی هر درخت حداقل ۱۲ پیوند بزنید.

- حداقل تا یک هفته پس از پیوندزدن آبیاری انجام نشود.
- محل درختان نر را در زمان پیوند زدن مشخص کنید.
- سعی شود برای هر رقم، درخت نر مخصوص همان رقم به منظور تضمین همزمانی در گلدهی پیوند شود.
- درختان نر را طوری در باغ به صورت زیگزاگ تعیین موقعیت کنید که فاصله دو درخت نر بیش از ۴۰ متر نباشد.
- تا زمانی که طول پیوندک‌ها به ۱۰ سانتی‌متر نرسیده‌است شاخه‌های اضافه را حذف نکنید.
- هرگز پیوندک را روی پایه‌هایی که خشبی و محکم نشده‌اند نزنید.

هنگامی که پوست درخت به راحتی جدا می‌شود که به نام پیوند «جو درو» معروف است.

۱ پیوند خواب که در شهریورماه زده می‌شود. اجرای این پیوند بیشتر روی نهال‌ها و در خزانه مرسوم است.
۱ پیوند بهاره که در زمان بیدار شدن درخت قابل انجام است. این پیوند بیشتر روی درختانی زده می‌شود که در خرداد سال قبل عملیات پیوند آنها موفقیت‌آمیز نبوده‌است.

عملیات پس از پیوندزنی

پس از پیوندزنی آبیاری باید منظم باشد و به فاصله هر ۱۴ روز یک بار انجام

سه روش پیوندزنی در ایران مرسوم است:
۱- پیوند لوله‌ای (ماشوله) ۲- پیوند شکمی ۳- پیوند اسکنه

پیوند اسکنه در قدیم در ایران کاربرد داشته که به تدریج کنار گذاشته شده‌است. هم اکنون استفاده از پیوند لوله‌ای به دلیل سادگی، سرعت عملیات و درصد بالای جوش خوردن بین پایه و پیوندک رواج یافته و ۹۰ درصد از درختان پسته با استفاده از این روش تکثیر می‌شوند. در پیوند شکمی ابتدا شکافی افقی در پایین شکاف عمودی به شکل «تی انگلیسی» برعکس ۱ زده می‌شود تا صمغ مترشح از شکاف افقی مانع رویش و رشد جوانه پیوندک نشود.

آماده‌سازی پایه، تهیه پیوندک و انجام عمل پیوندزنی

در اسفندماه، نهال‌های ۲، ۳ ساله پسته در زمین اصلی سربرداری می‌شوند. پس از رشد جوانه‌های جانبی بسته به نوع آرایش تنه درخت، ۱ تا ۳ شاخه جانبی روی پایه اصلی نگهداری می‌شود و سایر شاخه‌ها حذف و روی شاخه‌های باقی‌مانده عملیات پیوند انجام می‌گیرد. در پیوند لوله‌ای هم‌اندازه‌بودن قطر پایه و پیوندک ضروری است، به این منظور ابتدا پایه و شاخه مناسب پیوندک انتخاب می‌شود. لازم است عمل پیوند در ارتفاع ۵۰ تا ۸۰ سانتی‌متری پایه انجام شود و نهال به صورت تک تنه هدایت شود.
زمان مناسب برای پیوند پایه‌های پسته

۱ اواخر اردیبهشت تا اوایل خرداد یعنی

گیرد. جوانه‌ها و پاجوش‌هایی که از زیر محل پیوندک روی پایه تشکیل می‌شوند باید قطع گردند. حدود ۱۵، ۲۰ روز پس از عملیات پیوندزنی، با اطمینان یافتن از جوش خوردن پیوند، نوار پیوند باز شود.

نکات فنی و مهم پیوند زنی

- نیمه اسفندماه بهترین زمان سربرداری درختان پسته جهت پیوندزنی است که در این موسم نهال‌ها باید از ارتفاع ۵۰ تا ۸۰ سانتی‌متری سربرداری شوند.
- هنگام سربرداری درختان بزرگ (مسن) جهت پیوندزدن باید ضمن حفظ یک شاخه به عنوان آب‌کش، درخت از ارتفاع ۸۰ تا ۱۰۰ سانتی‌متری

شیفت پرریسک در صادرات

برگرفته از روزنامه دنیای اقتصاد شماره ۴۳۲۶

زمینه صورت گیرد. شاهرخ شجری، افزود: به نظر می‌رسد تا زمانی که دولت درباره نرخ ارز به نتیجه قطعی نرسیده‌است، باید صادرات را مستثنی کرده و این بخش را از محدودیت‌های سامانه نیما، کنار گذاشت.

احمد رضا فرشچیان، نایب‌رئیس هیأت مدیره انجمن واردکنندگان مواد غذایی و آشامیدنی با اشاره به تصمیم دولت مبنی بر معافیت صادرکنندگان به عراق و افغانستان از بازگرداندن ارز حاصل از صادرات به چرخه اقتصادی کشور، افزود: این تصمیم موجب آن شده که بخش عمده‌ای از صادرات کشور به کشورهای عراق و افغانستان متمرکز شود و این درحالی است که کالاهای بی‌کیفیت و توسط افراد ناشناس به این دو بازار صادر می‌شود که به‌طور قطع به کالای ایرانی ضربه خواهد زد. فرشچیان با اشاره به تلاش‌های بازرگانان ایرانی برای رفع ممنوعیت صادرات محصولات پسته و کشمش ایران به کشورهای مشترک‌المنافع، گفت: اتفاق بازرگانی برای صادرات محصولات ایرانی با هیأت اتحادیه اروپا مذاکرات بسیاری انجام داد، ولی اجرای این سیاست سبب می‌شود این بازارها مجدداً از دست برود.

سیاست‌های ارزی پرداختند که در این راستا، پیشنهاد معافیت صادرکنندگان محصولات کشاورزی از بازگرداندن ارز حاصل از صادرات مطرح و مقرر شد این پیشنهاد به هیأت رئیسه اتاق تهران ارسال شود تا در مورد ارسال آن به نهادهای مسئول تصمیم‌گیری شود.

رئیس کمیسیون کشاورزی و صنایع غذایی اتاق تهران در نشست این کمیسیون با اشاره به مصوبه اخیر هیأت دولت مبنی بر مکلف شدن صادرکنندگان به بازگرداندن ۹۵ درصد ارز حاصل از صادرات به چرخه اقتصادی کشور طی مدت زمان شش ماه از تاریخ صدور پروانه صادراتی، افزود: این مصوبه منجر به پیدایش شرایطی خاص برای تجار شده به گونه‌ای که عمده صادرکنندگان به سمت صادرات از طریق بازارهای عراق و افغانستان تمایل پیدا کرده‌اند و این خطر وجود دارد که سایر بازارهای صادراتی کشور به مرور زمان از بین برود.

مدیرکل دفتر توسعه صادرات وزارت جهاد کشاورزی نیز در این نشست، با تأکید بر اینکه در گمرکات کشور ارزش پایه‌های صادراتی به اشتباه محاسبه می‌شود، گفت: باید اصلاحاتی در این

آثار سیاست جدید ارزی دولت در بخش کشاورزی و صادرات این حوزه در دستور کار فعالان اقتصادی در بخش خصوصی قرار گرفته‌است. تحلیل کارشناسان این حوزه حاکی از آن است که اجبار صادرکنندگان به بازگرداندن ارز حاصل از صادرات به چرخه اقتصاد کشور و در عین حال مستثنی کردن عراق و افغانستان از این شیوه، موجب شده تا صادرکنندگان نسبت به این دو بازار روی خوش‌تری نشان دهند. تا آنجا که اقبال به عراق و افغانستان نسبت به سایر بازارها پس از بخشنامه‌های ارزی بیشتر شده‌است. اما فعالان اقتصادی در این باره دو نگرانی را نیز مطرح می‌کنند. **نخست** آنکه شیفت صادرات به بازار عراق و افغانستان، موجب از دست دادن سایر بازارها می‌شود. **دوم** آنکه در این شرایط امکان دارد کالاهای بی‌کیفیت و توسط افراد ناشناس به این دو بازار صادر شود که به‌طور قطع به کالای ایرانی ضربه خواهد زد. البته مشکلات ارزی فعالان اقتصادی معطوف به این موضوع نیست و در حال حاضر در هر نشست اقتصادی مشکلات تجار با بخشنامه‌های ارزی مورد بررسی قرار می‌گیرد.

در نشست کمیسیون کشاورزی و صنایع غذایی اتاق تهران نیز فعالان این بخش، به بیان مشکلات خود با توجه به

اُکراتوکسین و پسته ایران

دبیر خانه انجمن پسته ایران

به تبع این اطلاع‌رسانی، فروکام از اعضا درخواست کرد که صناعی که ممکن است از این سیاست جدید اتحادیه آسیب ببینند با ارائه مستندات و دلایل مراتب را به فروکام اعلام نمایند.

بر اساس بازرسی‌های انجام گرفته در گمرکات برخی از اعضای سخت‌گیر اتحادیه اروپا از ۲۰۰۵ میلادی، در مجموع ۱۲ محموله پسته ارسال شده به این اتحادیه دارای حدود بالایی از اُکراتوکسین بوده اند. این اعلامیه نشان می‌داد که از این ۱۲ محموله شناسایی شده ۹ محموله متعلق به پسته آمریکایی بوده که حدود آلودگی آن بین ۲۲ تا ۱۶۰ میکروگرم در کیلوگرم متغیر بوده است و ۳ محموله متعلق به پسته ایرانی با حدود آلودگی بین ۴۵ تا ۱۱۰ میکروگرم در کیلوگرم بوده است. هر چند تعداد محموله‌های دارای آلودگی از مبدأ ایران اندک بوده است ولی سطوح بالای آلودگی در این چند محموله می‌تواند پسته ایران را با تهدیدهای جدیدی مواجه کند.

در این راستا فروکام نیز بیکار نماند و پس از اعلام موضع اعضا در قبال این تهدید و پس از برگزاری جلسات حضوری و تلفنی با اعضا و با مسئولین اتحادیه اروپا با حمایت مادی تعدادی از اعضا به تدوین پروژه‌ای تحقیقاتی در خصوص اُکراتوکسین در خشکبار و مغزجات پرداخت.

لازم به ذکر است که انجمن پسته ایران نیز با حمایت اعضای کمیته فروکام انجمن و تعدادی از صادرکنندگان عضو، جزو حامیان مالی پروژه تحقیقاتی روی اُکراتوکسین بود.

روش اتخاذ شده جهت مخالفت با حد پیشنهادی کمیسیون براساس محاسبه میزان مواجهه مصرف کننده اروپایی با این زهرابه تدوین شد و نتایج این تحقیق نشان می‌دهد که حدود بالاتر از حد پیشنهادی کمیسیون نیز بر اساس میزان مواجهه مصرف کننده اروپایی هیچ درجه بیشتری از امنیت غذایی برای مصرف کننده به دنبال نخواهد داشت و اعمال حدود سخت‌گیرانه‌تر برای خشکبار کاهش

۲۰ درجه سانتی‌گراد احتمال آلودگی توسط قارچ‌ها را افزایش می‌دهد. خسارت ظاهری پسته بدین معنی است که از نظر فیزیکی یا توسط آفات راه ورود به مغز فراهم شود. رشد اولیه قارچ در پسته می‌تواند سوخت و ساز قارچ به اندازه کافی، رطوبت برای رشد بیشتر و شکل‌گیری مایکوتوکسین را فراهم کند.

سمیت

اُکراتوکسین در درجه اول برای اندام کلیه انسان سمیت دارد، ولی در غلظت‌های به اندازه کافی بالا می‌تواند در کبد نیز آسیب ایجاد کند. اُکراتوکسین یک عامل سرطانزا در موش‌ها است.

علی‌رغم اینکه اُکراتوکسین در مقادیر نسبتاً کم تولید می‌شود، ولی تجمع این مقادیر در بافت‌های بدن انسان در اثر مصرف مواد غذایی آلوده و به دلیل این‌که فرآیند خروج آن از بدن انسان سریع نیست، ممکن است مقادیر قابل توجه آن در خون و بافت‌ها تجمع پیدا کند.

آگاهی از وقوع اُکراتوکسین در طیف وسیعی از مواد غذایی بوسیله پیشرفت روش‌های حساس آنالیز امکان‌پذیر شده است.

اُکراتوکسین پسته ایران را تهدید می‌کند؟

در شماره ۲۱ نشریه دنیای پسته (آذرماه ۹۶) به اطلاع خوانندگان عزیز رساندیم که به دنبال افزایش آمار مردودی کانتینرهای پسته به دلیل وجود زهرابه اُکراتوکسین آ (OTA) مسئولین برخی از کشورهای عضو اتحادیه اروپا از جمله آلمان و هلند سعی کردند اتحادیه اروپا را متقاعد کنند تا برای این سم حد مجاز تعیین کند (حد پیشنهادی اتحادیه اروپا برای پسته ۵ میکروگرم در کیلوگرم است).

بدین منظور کمیسیون اروپا از اعضای اتحادیه خشکبار اروپا (فروکام) خواست تا حد پیشنهادی را بررسی کنند و اگر مخالفتی دارند با ارائه مستندات و آمار محکمه پسند اطلاعات خود را برای بررسی در اختیار کمیسیون بگذارند.

اُکراتوکسین چیست؟

مایکوتوکسین‌ها گستره مختلف مولکول‌هایی هستند که توسط برخی گونه‌های قارچ تولید می‌شوند و برای حیوانات و انسان‌ها مضرند. اُکراتوکسین نوعی مایکوتوکسین است که اغلب به اُکراتوکسین نوع (A) اطلاق می‌شود. باوجود اینکه اُکراتوکسین نوع B نیز وجود دارد، ولی اهمیت آن در امنیت مواد غذایی کمتر است. اُکراتوکسین A زیر ترکیبات نور فرابنفش (UV) درخشش طبیعی دارد و این ویژگی اساس تشخیص در طی آنالیز قرار می‌گیرد.

تولید و وقوع

گروهی از قارچ‌ها که بیشترین نقش را در آلودگی به اُکراتوکسین نوع A را دارند از خانواده آسپرژیلوس و پنسیلیوم می‌باشند.

اطلاعات کمی در مورد شرایط لازم برای تولید قارچ در مغز پسته در حین رشد میوه در باغ وجود دارد.

هر چند که اُکراتوکسین عموماً در پسته‌های دهن بست یافت نمی‌شود، ولی پسته‌های خندان ممکن است حدود معنی‌داری از آلودگی را داشته باشند. با وجود اینکه سطح آلودگی می‌تواند بالا باشد، فراوانی آلودگی به‌طور کلی بسیار پایین است.

میوه‌های با اشکال غیرطبیعی، آفت زده، زرد و خیلی کوچک احتمال بیشتری دارد که بوسیله مایکوتوکسین‌هایی نظیر اُکراتوکسین آلوده شده باشند.

برای اُکراتوکسین وقوع کپک‌زدگی قابل رویت ممکن است وجود نداشته باشد، ولی تحت هر شرایطی که پوست پسته در معرض آسیب فیزیکی قرار گیرد پتانسیل هجوم بوسیله قارچ‌های تولیدکننده اُکراتوکسین وجود دارد.

نمونه‌برداری مناسب برای آنالیز کردن بسیار اهمیت دارد، چرا که در فرآیند انبارش ممکن است شرایط برای رشد و تولید اُکراتوکسین توسط این قارچ‌ها فراهم شود.

نگهداری پسته در شرایط محیطی رطوبت بالای ۶ درصد و دمای بالای

مغزجات نشان می‌دهد؛ در این صورت نیز هیچ کاهشی در میانگین میزان مواجهه مصرف کننده با این زهرابه دیده نشده است.

در نهایت پیگیری‌ها، مکاتبات و ارائه نتیجه پروژه اکراتوکسین فروکام به کمیسیون منجر به این شد که کمیسیون اروپا از سازمان امنیت مواد غذایی اروپا (EFSA) درخواست بازنگری مطالعه سال ۲۰۰۶ این سازمان راجع به اکراتوکسین را بدهد. ولی با توجه به گزارش ارائه شده از جلسه فروکام با کمیسیون اروپا؛ به نظر می‌رسد این کمیسیون عزم جدی دارد که تا پایان سال میلادی جاری در خصوص اکراتوکسین تصمیم‌گیری کند. حال باید منتظر بود و دید آیا تلاش‌ها و پیگیری‌های فروکام می‌تواند پسته ایران را از این تهدید پیش رو به سلامت عبور دهد یا خیر؟

برای اکراتوکسین؛ طبق این سناریو میزان نفوذ این زهرابه به بدن مصرف کننده اصلی ۴۳ میکروگرم در کیلوگرم (پایین تر از حد مجاز EFSA) است.

۲. بررسی اطلاعات فیلتر شده ای که میزان رویت را با وجود حدود مجاز فعلی برای برخی مواد غذایی نشان می‌دهد که در این صورت میزان نفوذ ۳۶ میکروگرم در کیلوگرم است.

۳. بررسی اطلاعات فیلتر شده ای که میزان رویت را با وجود حدود مجاز فعلی و حدود پیشنهادی جدید برای پسته و انجیر خشک نشان می‌دهد؛ در این صورت هیچ کاهشی در میانگین میزان مواجهه مصرف کننده با این زهرابه دیده نشده است.

۴. بررسی اطلاعات فیلتر شده‌ای که میزان رویت را با وجود حدود مجاز فعلی و حدود پیشنهادی جدید برای پسته و انجیر خشک و سایر خشکبار و

معنی‌داری در مواجهه مصرف کننده با اکراتوکسین ندارد. گزارش این پروژه تحقیقاتی در تاریخ ۱۲ اردیبهشت سال جاری در جلسه ای به اداره کل بهداشت و ایمنی مواد غذایی کمیسیون اروپا ارائه شد.

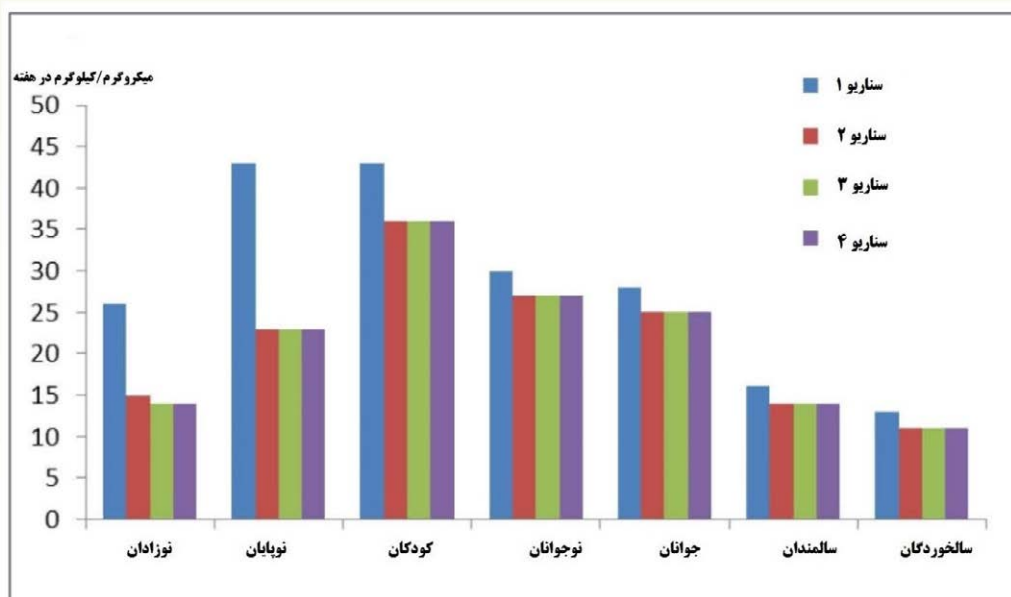
مشروحي پر یافته‌های پروژه تحقیقاتی اکراتوکسین

طبق مقررات سازمان امنیت مواد غذایی اروپا (EFSA)، حداکثر میزان قابل قبول مصرف یک ماده غذایی (خشکبار مغذی آلوده به زهرابه) که برای سلامت مصرف کننده خطر جدی ایجاد نکند ۱۲۰ میکروگرم در هر کیلوگرم وزن مصرف کننده در طول هفته است. بر این اساس پروژه فروکام به ۴ سناریو تقسیم بندی شد:

۱. کل اطلاعات حاوی رویت زهرابه اکراتوکسین در مواد غذایی از سال ۲۰۰۵ بدون در نظر گرفتن حد مجاز

نتایج تحقیق اکراتوکسین

امیرعلی عسگراولادی، مدیرعامل شرکت درخت الماس سبز، تشریح کرد:

اثر تعرفه چینی بر پسته آمریکایی

۳. وضعیت خوب اقتصادی چین و تولید حدود ۴۰۰ هزار تنی پسته آمریکا در فصل نو آتی واکنش‌های احتمالی افزایش تعرفه را در بازار چین خنثی می‌کند و ایران با کمبود پسته در محصول نو وضعیتی انفعالی خواهد داشت و به نظر نمی‌رسد که تقاضا به سمت ایران بیشتر شود.

۴. پسته ایران هم با وجود مشابه همین تعرفه گمرکی بازار خود را در چین همچنان حفظ می‌کند و با پسته آمریکایی رقابت خوبی داشت. ۵. کلاً وضع این قانون تعرفه جدید قدری به نفع پسته ایرانی است، ولی نسبت به پارامتر کمی تولید ایران موضوع تعرفه جدید در کوتاه مدت آن چنان موثر نیست.

امیرعلی عسگراولادی مدیرعامل شرکت درخت الماس سبز در خصوص وضع تعرفه گمرکی روی پسته آمریکا از سوی دولت چین گفت:

۱. در مقابله با وضع تعرفه‌های بالای آمریکا روی برخی کالاهای مهم چینی؛ متقابلاً چینی‌ها روی برخی کالاهای غیر مهم آمریکایی مثل خشکبار تعرفه گمرکی وضع کردند که من جمله پسته آمریکایی به تعرفه گمرکی ۲۵ درصد رسید. ۲. با وضعیت خوب تولید پسته آمریکایی و بسیار مناسب بودن قیمت پسته آمریکایی؛ به نظر نمی‌رسد که این تعرفه تأثیر چندانی بر بازار پسته آمریکایی در چین بگذارد.

تحلیل مدیرعامل شرکت یونپیر از تعرفه چین روی پسته آمریکا:

ما هم آسیب می‌بینیم

ایرانی تعرفه ۱۰ درصد بود که ۵ درصد بخشودگی یا معافیت در نظر گرفته می‌شد بعلاوه ارزش افزوده‌ای که باید پرداخت می‌کردند.

در حال حاضر وارد کنندگان چینی برای وارد کردن پسته ایرانی به صورت قانونی بایستی ۵ درصد حقوق گمرکی و ۱۰ درصد ارزش افزوده پرداخت کنند. (مجموعاً ۱۵ درصد برای پسته ایرانی و ۳۵ درصد برای پسته آمریکایی)

بعضی اعتقاد دارند که افزایش تعرفه‌ها تأثیر چندانی بر روی بازار چین نمی‌گذارد، آیا این استدلال درست است؟

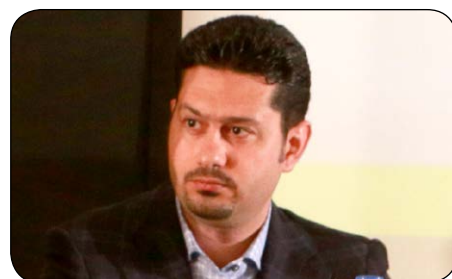
در ابتدای جنگ تجاری و وضع جدید تعرفه‌ها تقریباً همه تجار، وارد کنندگان و کارخانه‌داران چینی معتقد بودند که اعمال تعرفه‌ها هیچ تأثیری روی بازار چین ندارد. دلیل این بود که بیش از ۸۰ درصد از واردات به کشور چین از طریق ویتنام انجام می‌شود. یعنی کشور چین طبق یک توافق که با ویتنام داشته‌است، یک سری معافیت‌ها را برای محصولات ویتنامی در نظر گرفته بود. در گذشته مراحل واردات به این صورت بود که تمام اقلام خشکباری که ایرانی‌ها و آمریکایی‌ها می‌فرستادند یا مستقیم به ویتنام بارگیری می‌شد یا ابتدا به

فولاد، بلافاصله چینی‌ها هم روی یک سری کالاهای آمریکایی از جمله اقلام خشکبار تعرفه‌ها را افزایش دادند. در بحث مربوط به پسته، تعرفه قبلی پسته شامل ۱۰ درصد حقوق گمرکی بود که مشمول ۵ درصد تخفیف بود. یعنی نهایتاً واردکننده‌های چینی برای پسته آمریکایی لازم بود که به اندازه ۵ درصد ارزش کالا، حقوق گمرکی بدهند و علاوه بر آن ۱۱ درصد ارزش افزوده‌ای بود که باید به هنگام واردات پرداخت می‌کردند. اما بعد از جنگ تجاری بین چین و آمریکا، چینی‌ها نه تنها آن ۵ درصد تخفیفی را که قبلاً اعمال می‌کردند را حذف کردند، بلکه ۱۵ درصد دیگر به تعرفه‌ها اضافه کردند.

یعنی تعرفه واردات پسته آمریکایی به چین شامل ۲۵ درصد حقوق گمرکی به علاوه ۱۰ درصد ارزش افزوده (ارزش افزوده در حال حاضر ۱۱ درصد است که از اول ماه می ۲۰۱۸، ارزش افزوده به ۱۰ درصد کاهش پیدا خواهد کرد) است. بنابراین در مجموع برای واردات کالای آمریکایی بایستی وارد کننده مجموعاً ۳۵ درصد حقوق گمرکی و ارزش افزوده پرداخت کند.

برای پسته ایرانی تعرفه واردات به کشور چین چند درصد است؟

در گذشته این تعرفه برای پسته ایرانی و آمریکایی یکسان بود. برای پسته

در پی وضع تعرفه جدید روی واردات پسته آمریکا به چین به دلیل وقوع جنگ تجاری میان این دو کشور، در شماره پیشین ماهنامه دنیای پسته نظرات چند تن از تاجران آمریکایی منتشر شد. در گفتگوی پیش رو اما نظرات محسن خندان عضو انجمن پسته ایران، مدیرعامل شرکت صادرات پسته یونپیر و فعال بازار چین ارائه شده‌است.

به دلیل جنگ تجاری بین چین و آمریکا، یک سری از تعرفه‌ها از سوی آمریکا بر روی محصولات چینی گذاشته شد. بعد از این اقدام، چینی‌ها چه حرکتی در زمینه خشکبار انجام دادند و کل مسائل مطرح شده در ارتباط با بحث افزایش تعرفه چه بود؟

بعد از افزایش تعرفه بر روی محصولات چینی از سوی آمریکا به خصوص در حوزه

می دهند.

پیش در مجموع شما فکر می کنید که این جنگ تجاری و افزایش تعرفه در چین نهایتاً به سود ایران است یا به ضرر ایران؟

در یک نگاه سطحی این قضیه به سود ایران است، اما اگر بخواهیم خیلی عمیق و موشکافانه این موضوع را بررسی کنیم باید گفت که در بسیاری از بازارها ما همگام با آمریکایی ها هستیم. در واقع ما رقیب آمریکایی ها نیستیم و آنها در خیلی مواقع در کشورهای مختلف برای ما بازاریابی می کنند. پس به نفع همه است که آمریکایی ها راحت محصولاتشان را بفروشند. درست است که ما ممکن است بتوانیم بازاریابی مثل چین را بیشتر از آمریکایی ها داشته باشیم، اما واقعیت این است که در چند سال آینده نشانه های خوبی برای پسته ایران با توجه به کمبود محصول ما به نسبت به آمریکایی ها به چشم نمی خورد. به عنوان مثال، در سال زراعی قبل ۴۰ هزار تن از بازار ۸۰ هزار تنی متعلق به آمریکا و ۴۰ هزار تن از این بازار متعلق به ایران بود، حال اگر این بازار به ۵۰ هزار تن کاهش یابد آمریکایی ها قادر خواهند بود فقط تا سقف ۲۰ هزار تن در این بازار بفروشند. بنابراین آمریکا برای محصول مازاد خود در بازارهای دیگری غیر از چین سرمایه گذاری خواهد کرد و چون ساختن بازار جدید در کوتاه مدت غیر ممکن است، بنابراین بایستی در بازارهای غیر از چین سهم بیشتری کسب کند. که آمریکایی ها برای رسیدن به این هدف می توانند رقابت قیمتی را آغاز کنند و عرصه را به ما تنگ نمایند.

امیدواریم که راه ویتنام برای ایرانی ها بسته نشود، چون در سال های آینده در بازارهای اروپا و بازارهای غیر از چین، ایرانیان در فشار بیشتری در رقابت با محصولات آمریکایی قرار خواهند گرفت. خوشبختانه الان در فصل کاهش تقاضا هستیم که امیدواریم تا قبل از فصل جدید مشکل حل شود که باید منتظر بمانیم که آیا چینی ها برای مسیر ویتنام که مهم و استراتژیک است فکری خواهند کرد یا خیر. چینی ها گاهی اصلاً نمی خواهند محصولات را قانونی وارد کنند و این به دلیل مسائل مالیات بر درآمد ۲۵ درصدی است که در آینده باید پرداخت کنند. حال باید صبر کرد و دید در هفته های آینده چه اتفاقی می افتد.

متصور شد که حداقل در همان ابتدا ۵۰ درصد از خریداران چینی از بازار خارج می شوند. در حال حاضر حدود ۲۰ درصد از خریداران چینی که از راه های قانونی تجارت می کنند می توانند در این بازار باقی بمانند که انتظار می رود با تغییر این شرایط نهایتاً ۳۰ درصد دیگر به این جمعیت اضافه گردد. این احتمال وجود دارد که این جمعیت ۵۰ درصدی با توجه به اینکه تعرفه پسته آمریکا بالاتر است به پسته ایرانی تمایل پیدا کنند. به عنوان مثال بازار چین سالانه بین ۱۰۰ هزار تا ۱۲۰ هزار تن در مجموع، مصرف پسته ایرانی و آمریکایی دارد که در بعضی مواقع ۶۰ درصد پسته ایرانی و ۴۰ درصد پسته آمریکایی را شامل می شود و گاهی اوقات این نسبت برابر و ۵۰ درصد ایران و ۵۰ درصد آمریکا می باشد که شرایط سال های قبل و امسال به گونه ای پیش رفت که سهم پسته آمریکایی از بازار بیشتر شد.

پس اگر فرض کنیم که راه ورود از طریق ویتنام کاملاً بسته شود، تقاضای ۱۰۰ تا ۱۲۰ هزار تنی کاهش می یابد و به ۵۰ تا ۶۰ هزار تن می رسد و پیش بینی می شود با توجه به تعرفه ها و قوانین جدید، ایرانی ها شانس این را داشته باشند که ۸۰ درصد باقی مانده را به خود اختصاص دهند و از آمریکایی ها پیشی بگیرند.

اگر فرض کنیم مجموعاً ۶۰ هزار تن پسته ایرانی و آمریکایی در سال ۹۷ وارد بازار چین شود، به نظر می رسد که ایرانی ها می توانند ۳۰ تا ۴۰ هزار تن از بازار ۶۰ هزار تنی چین را به خود اختصاص دهند و ایران می تواند بازار چین را کما فی سابق برای خود داشته باشد.

می توان این گونه جمع بندی کرد که با توجه به رویدادهای اخیر (افزایش تعرفه ها، وضعیت بازار و بسته شدن راه های ویتنام) ما نیز آسیب می بینیم، چون سال هایی بود که ما ۸۰ هزار تا ۹۰ هزار تن پسته به بازار می فرستادیم، اما با این اتفاقات شاید در خوشبینانه ترین حالت بتوانیم ۴۰ هزار تن از بازار چین را به خود اختصاص دهیم. بنابراین قطعاً ما هم آسیب می بینیم، اما آمریکایی ها در این قضیه بیشتر از ما ضرر می کنند، چراکه بازاری که خیلی روی آن سرمایه گذاری کرده بودند و شاهد رشد خوبی بوده اند را ناگهانی از دست

هنگ کنگ و سپس از هنگ کنگ به سمت ویتنام ارسال می شد. در گذشته وقتی اقلام خشکبار ایرانی و آمریکایی وارد ویتنام می شد، از آنجا به اسم کالای ویتنامی وارد مناطق آزاد چین می شد. در واقع خریداران چینی از یک سری معافیت هایی که به کالاهای ویتنامی تعلق می گرفت استفاده می کردند و کالا را در مناطق آزاد تجاری به صورت غیر تجاری (non-commercial) روی ID CARD یا کارت های ملی شهروندان چینی به صورت ۵۰۰ کیلوپی، ۱ تنی و ۲ تنی از منطقه آزاد خارج می کردند و بعد آن را در کارخانه فرآوری می کردند. در این شرایط اصلاً نیازی به پرداخت ارزش افزوده و تعرفه گمرکی وارداتی برای محصولات نبود. در واقع قانون شکنی می کردند و خشکبار ایرانی و آمریکایی را به اسم کالای ویتنامی به مناطق آزاد چین می آوردند و از آنجا این اقلام وارد بازار چین می شد. در واقع در گذشته دولت چین این موضوع را می دانسته، اما از این قانون شکنی ها چشم پوشی می کرده است. اما بعد از اینکه جنگ تجاری بین چین و آمریکا رخ داد چینی ها راه ورود کالا به چین از طریق ویتنام را بستند و هیچ یک از اقلام ویتنامی اجازه استفاده از معافیت ها و ورود به مناطق آزاد تجاری چین را ندارند. این قضیه در حدود یک هفته است که به صورت جدی متوقف شده و نمی توان مانند قبل کالاها را به چین وارد کرد.

پیش این جنگ تجاری، افزایش تعرفه و از طرفی بسته شدن راه ویتنام چه تأثیری بر روی بازار خشکبار چین می تواند داشته باشد؟ آیا تقاضا به سمت کالای ایرانی سوق پیدا می کند؟

اگر بخواهیم از زاویه حجم مصرف به بازار چین نگاه کنیم، به نظر می آید تقاضا در بازار چین کاهش چشم گیری داشته باشد، چراکه همان طور که قبلاً گفتیم ۸۰ درصد از خشکبار داخل چین به صورت غیرقانونی وارد بازار چین شده و فقط ۲۰ درصد و شاید کمتر به صورت قانونی وارد می شده است. به همین دلیل بسیاری از کارخانه های کوچک که روش قانونی واردات را نمی دانند و یا اینکه شرکت ثبت شده، مدارک، کارت بازرگانی و مجوز ندارند، قادر به وارد کردن اجناس به صورت قانونی نخواهند بود و از چرخه واردات خارج خواهند شد. می توان

وضعیت پسته آمریکا در ماه آوریل به نقل از پرایمکس:

امیدواریم با چینی‌ها توافق شود

وب سایت انجمن پسته ایران

iranpistachio.org

ماه جولای (مردادماه) که دانه‌ها کاملاً مغز پر می‌کنند، قادر به ارزیابی درصد پوکی نیستیم. قسمت شمالی منطقه پسته‌کاری کالیفرنیا سرمای زمستانه کافی را تجربه کرده و در نتیجه درختان باردهی خوبی در این منطقه خواهند داشت.

دانستن قیمت پسته در این شرایط که خرید و فروش کمی در بازار وجود دارد کار سختی است، تنها برخی از فروشندگان در بازار هر کیلوگرم پسته را به قیمت حدود ۱۰ دلار عرضه می‌کنند. به نظر می‌رسد در بازار اتحادیه اروپا کمبود محصول باشد، درحالی‌که هیچ پیشنهاد فروشی از آمریکا وجود ندارد.

از این رو به نظر می‌رسد قیمت هر کیلوگرم پسته درجه یک انس ۲۰-۱۸ آمریکا حدود ۱۱ دلار، پسته درجه یک انس ۲۶-۲۱ حدود ۱۰،۵ دلار و دهن بست حدود ۷،۳۰ دلار باشد.

بازار پسند که قابل انتقال به سال بعد باشد، مواجه خواهیم شد.

با توجه به اینکه اخیراً دولت‌های چین و آمریکا به وضع تعرفه روی محصولات یکدیگر روی آورده‌اند، فروش پسته به چین متوقف شده‌است. در این شرایط ما باید منتظر شویم و ببینیم وضعیت فعلی چقدر طول می‌کشد. هنوز همه امیدوارند که قبل از برداشت محصول ۲۰۱۸ توافقی بین دولت‌های چین و آمریکا در این زمینه حاصل شود.

طبق مشاهدات کلی، با اینکه وضع ظاهری شکوفه‌ها خوب بوده‌است، اما در بخش جنوبی و شرقی منطقه پسته‌کاری کالیفرنیا، درختان تحت تأثیر کمبود سرمای زمستانه قرار گرفته‌اند؛ از این رو هم‌پوشانی گلدهی بین درختان نر و ماده در زمان شکوفه‌دهی خوب نبوده‌است و این عارضه میزان پوکی را افزایش می‌دهد. البته تا

در ماه آوریل (۱۲ فروردین تا ۱۱ اردیبهشت ۹۷) فروش داخلی پسته آمریکا ۱۲ درصد و صادرات به سایر کشورها ۱۷ درصد رشد را نسبت به آوریل سال گذشته نشان می‌دهند. مجموع صادرات و فروش داخلی پسته آمریکا در این ماه حدود ۲۳ هزار تن بوده‌است و ۱۵ درصد افزایش نسبت به مدت مشابه سال گذشته را شاهد هستیم.

مجموع فروش از ابتدای سال تجاری تا آخر ماه آوریل حدود ۲۳۷ هزار تن بوده که افزایشی ۶،۵ درصدی نسبت به مدت مشابه سال قبل محسوب می‌شود. فروش داخلی آمریکا ۱۴ درصد و صادرات ۳ درصد رشد را نسبت به دوره مشابه در سال تجاری قبل تجربه کردند.

در شرایطی که تا کنون به میزان ۶،۵ درصد در فروش پسته آمریکا نسبت به سال قبل جلوتر هستیم، احتمالاً با محدودیت پسته

چارلز نیکولز، ضباط بزرگ آمریکایی تشریح کرد:

چشم‌انداز پسته آمریکا

وب سایت انجمن پسته ایران

iranpistachio.org

صنعت پسته آمریکا بعد از دو سال پی‌درپی که با افت کیفیت محصول روبه‌رو بود، امسال نیاز به محصولی با رویت خوب و کمترین خسارت آفات دارد.

همان‌طور که پیشتر ذکر شد، فروش داخل و صادرات محصول ۲۰۱۷ خیلی خوب بوده‌است. تا ماه اسفند و فروردین (مارس) میزان فروش پسته خشک در پوست ۲ درصد بالاتر و فروش مغز پسته ۳۰ درصد بالاتر از سال گذشته بود. درحالی‌که مقدار مانده انبار پسته دهن بست ۲۱ درصد و پسته وازد ۲ درصد پایین‌تر از سال گذشته است، میزان مانده انبار پسته خندان در پایان ماه مارس ۴۵ درصد پایین‌تر از سال گذشته است.

مانده انبار پسته خشک در پوست به دو دلیل محدود است: تقاضای بالا و کیفیت پایین محصول دو سال گذشته. در حقیقت، کیفیت در طول چندین سال گذشته از حد معمول بدتر بوده‌است. درصد میزان مانده انبار وازد و دهن بست از کل موجودی مرتب افزایش یافته‌است، درحالی‌که درصد مانده پسته خندان از کل موجودی کاهش پیدا کرده‌است.

گلدهی به پایان رسیده‌است. گلدهی یکنواخت بوده و هم‌پوشانی همزمان درختان نر و ماده خوب بوده‌است، البته باغاتی هم بودند که گلدهی نامنظم و عدم هم‌پوشانی به موقع نیز دیده شده‌است. به‌طور کلی، بیشتر کشاورزان با دیدن نشانه‌ها احساس رضایت دارند. ترس از تکرار کمبود سرمای سال محصولی وحشتناک ۲۰۱۵ برطرف شده است و سال محصولی ۲۰۱۸ تضمین شده‌تر به نظر می‌رسد.

فروردین و اردیبهشت از حد معمول خیلی سردتر و پربارش‌تر بودند. شاید این هوا به درختان پسته کمک کرده‌باشد نیاز سرمایی مورد نیازشان را برطرف کنند، شاید هم کمکی نکرده باشد. اما قطعاً زمان گلدهی را به تأخیر انداخت. به طور معمول تأخیر در گلدهی و رسیدن دیرتر باعث می‌شود محصول دچار آفت و لکه کمتری شود و امیدواریم که این وضعیت محصولی سال ۲۰۱۸ باشد. سال گذشته تا ماه تیر کیفیت محصول خیلی خوب به نظر می‌رسید تا وقتی که گرمای شدید بی‌سابقه رسیدن محصول را به تأخیر انداخت و جمعیت آفات را افزایش داد.

تا همین چند وقت پیش مطلبی برای نوشتن نبود به جز اخبار خوب: تقاضای صادرات بالا، کاهش قدرت دلار نسبت به یورو، رکوردزدن فروش داخلی و افزایش قیمت. فروردین و اردیبهشت (March - April) از حد معمول خیلی سردتر و مرطوب‌تر بودند.

بیشتر مباحث پیرامون سه موضوع می‌چرخید:

■ تعرفه اعمال شده چین بر پسته آمریکا

■ چشم‌انداز محصول ایران در ۲۰۱۸

■ چشم‌انداز محصول آمریکا در ۲۰۱۸

بی‌تردید وضع عوارض گمرکی ۱۵ درصدی چین روی پسته آمریکا به ضرر تولیدکننده و صادرکننده آمریکایی تمام شده‌است. وضع این عوارض علاوه بر این که باعث شده قیمت پسته خندان آمریکایی بین ۰،۵۰ تا ۰،۷۵ دلار افزایش یابد، فعالیت فرآوری‌کنندگان چینی را برای صادرات مجدد متوقف کرده‌است.

اگر قبل از محصول جدید مسئله حل نشود، وضعیت از این هم بدتر می‌شود. سرفصل بحث‌های این وقت سال همیشه چشم‌انداز محصول ایران و آمریکا است. در مورد محصول ایران نمی‌دانیم، اما گزارشات حاکی از آن است که امسال ناآور بوده و سال کم‌پسته خیلی بدی در پیش رو دارند. اینجا در کالیفرنیا،

در نشست تخصصی نقش ارتباطات اجتماعی حول مسئله آب، مطرح شد:

قطعات پازل آب کجایند؟

هیأت امنای انجمن پسته ایران از دیگر کسانی بود که در تریبون آزاد قرار گرفت و به نقد عدم دقت و شفافیت در اطلاعات پرداخت. نبود اطلاعات به روز، عدم وجود قوانین کارآمد، وجود ترس از بیان حقایق مجموعه عواملی بودند که

از نظر نوید ارجمند مانع تصمیم‌گیری درست می‌شدند. وی گفت: «امیدوارم اشتباه کنم، ولی نسل‌های آینده ما را نفرین خواهند کرد، چون ما در توجه به آیندگان جدی نبودیم. از آینده به خودمان قرض دادیم. سوبسید گرفتیم و منابع نسل‌های آینده را در جایگاه کشاورز یا دولت خورديم. در جایگاه رسانه با بیان نکردن حقیقت و گسترده نکردن دانش در سطح عمومی به خودمان اجازه دادیم این مملکت را تخریب کنیم. به صورتی که شاید دشمنان ما هم نمی‌توانستند.» وی اضافه کرد: «به این مسئله فکر کنیم در ساختار فعلی، یعنی ساختار متمرکز دولتی با نظارت ناکافی، چه گفت‌وگویی وجود دارد که ما بتوانیم به آن بپردازیم و اثرگذار باشد و تغییری در رویه حاکمیت بدهد؟! وقت‌مان زیاد نیست. خیلی هم بخواهیم گفت‌وگو کنیم آب تمام می‌شود. ما باید به صورت اورژانسی با اتکای به حقیقت و بدون رو دربايستی با خودمان و دیگران صحبت‌های عمیق داشته‌باشیم و براساس آمار دقیق و به‌روز به جواب برسیم.»

سیدطه علوی کارشناس آب زرنده با این نقد آغاز کرد که چرا نمایندگان سایر نهادها مانند شهرداری، آب و فاضلاب و صنعت حضور ندارند. وی تأکید کرد: «گفت‌وگویی به جواب خواهد رسید که همه طرفین موضوع در آن شرکت کنند. من در جایگاه کارشناس در زرنده تلاش می‌کنم کشاورزان را قانع کنم که کاهش برداشت داشته‌باشند. آن وقت کشاورز می‌پرسد اگر آب نیست این همه کارخانه که مثل قارچ سبز شده‌اند با کدام آب کار می‌کنند؟!» رامبد اخلاص‌پور کشاورز منطقه ارزوئیه در تریبون

مملکت است و تا کنون به شکل‌های مختلف توسعه کشاورزی از طریق وام‌ها و مجوزهای گوناگون از طرف دولت تشویق می‌شده، چگونه به یک‌باره کشاورزان متهم‌ترین گروه هدردهنده آب کشور شناخته شده‌اند؟! حسین رضایی، رئیس

جهاد کشاورزی رفسنجان از دیگر شرکت‌کنندگان نشست بود. وی گفت: «صنعت پسته بهترین صنعت موجود در منطقه است، ولی این مسئله اهمیت دارد که ما فشار را از روی منابع آب زیرزمینی برداریم. راهکارهای موجود برای حفظ آب تاکنون جوابگو نبوده‌اند، چرا که اگر یکی از آنها جواب داده بود ما امروز در این موقعیت نبودیم.» حسین رضایی به نقد این مسئله پرداخت که مقامات ارشد کشور دائماً تأکید دارند باید صنعت را جایگزین کشاورزی کرد، درحالی‌که اشتغال‌زایی صنعت در مقابل کشاورزی ناچیز است. وی تأکید کرد «مسئولان دقیق و شفاف باید بگویند که آیا باز می‌خواهند صنعتی مانند فولاد را راه‌اندازی کنند که آب بیشتری از پسته مصرف می‌کند و یارانه‌های پنهان آب و انرژی دارد؟»

محمد میرزایی، استاد دانشگاه و باغدار منطقه چترود، حل مسئله آب را در گرو سه سطح تصمیم‌گیری کلان،

کارشناسی و مردم معرفی کرد. از نظر وی سطح تصمیم‌گیری‌های کلان فراتر از دولت و مجلس لازم است، چرا که سیاست غلط در سطح کلان بار اضافی روی کشاورزی گذاشته‌است.

وی در رابطه با نقش مردم و فرهنگ‌سازی تأکید کرد: «من اطمینان دارم اگر کشاورزان ما اطلاعاتی که در دهه چهلیم انقلاب دارند را در دهه اول انقلاب داشتند، درصد بسیاری زیادی اصرار نمی‌کردند به سمت کشاورزی بروند»

نوید ارجمند، عضو

نشست تخصصی نقش ارتباطات اجتماعی در اصلاح مدیریت منابع آب زیرزمینی ۲۰ اردیبهشت ۹۷ در دانشگاه شهید باهنر کرمان با حضور جمعی از اساتید ارتباطات و جامعه‌شناسی، کشاورزان، کارشناسان و سایر علاقه‌مندان به مسئله آب برگزار شد.

هدف از این نشست، هم‌اندیشی از طریق گفت‌وگو در مورد مسئله آب از نگاه ارتباطات بود و به نقادی نقش رسانه‌های داخلی در پوشش مسائل آب پرداخته شد. این نشست با شعار «هیچ راه حل ساده‌ای وجود ندارد، بیا بید گفت‌وگو کنیم» قصد داشت در عمل به اهمیت گفت‌وگو پیرامون آب بپردازد. برای دستیابی به این هدف از همان ابتدا تریبون آزاد در اختیار مهمانان قرار گرفت و سپس در پنل تخصصی موضوعات شرح و بسط داده‌شدند.

در میانه برنامه از حاضران دعوت شد در یک بازی پازل شرکت کنند. پازل منظره زیبایی دریاچه و یک پل در میان جنگل انبوه بود. شرکت‌کنندگان قطعه پازلی را که در ابتدای مراسم در پوشه‌ای دریافت کرده‌بودند را روی میز پازل قرار دادند و به کمک تسهیلگران نشست آن را جایابی کردند. بعضی افراد قطعه خود را پنهان کرده‌بودند و بعضی دیگر پیش از پایان نیمه اول، نشست را ترک کردند. بعضی نیز علاقه‌ای به شرکت در بازی نداشتند. در نهایت از تحلیل نتیجه بازی در جمع‌بندی موضوع نشست استفاده شد.

گفت‌وگو در تریبون آزاد

در بخش اول، مهندس زراعتکار، مدیر بخش مطالعات آب منطقه‌ای با موضوع وضعیت آب استان و راهکارهای پیش‌رو آغاز کننده مسئله بود.

سپس بهروز زینلی، کشاورز نمونه و تسهیلگر کانون یادگیری نوق به نقد سیاست‌ها

و جبهه‌گیری‌های علیه کشاورزی پرداخت. وی گفت: «ما مملکت زنده کش مرده پرستیم» نقد بهروز زینلی تأکید بر این داشت که در شرایطی که پسته ارزآورترین محصول این

و ظریف است.»

انوش اسفندیاری در نقد راه حل‌هایی که در این حوزه اعلام شده‌اند گفت: «موضوع سر این است که این مسئله یک مسئله اجتماعی است. ولی ما با آن یک برخورد فناوری و تکنیکی می‌کنیم. یعنی اینکه این را خلاصه‌اش می‌کنیم که اگر شیوه‌های آبیاری ما قطره‌ای شوند و روش کار ما عوض شود مساله حل می‌شود. یعنی در واقع مسئله را به یک موضوع تکنیکی تنزل می‌دهیم در صورتی که موضوع، انسانی است و باید از راه‌های انسانی و اجتماعی این موضوع را مورد توجه قرار دهیم و نیازمند یک همبستگی و انسجام اجتماعی است.»

آب در رسانه ملی؛ زیر ۳۰ ثانیه

اکبر نصرالهی از منظر ظرفیت‌های رسانه به مسئله آب اشاره کرد و تأکید نمود: «اگر رسانه‌ها از نقش خود در مواجهه با بحران غفلت کنند خودشان دچار بحران می‌شوند، چرا که نیاز مخاطب را نمی‌شناسد و منعکس نمی‌کنند.» وی در حوزه رسانه به سه آسیب اشاره کرد: «یک: نحوه پرداختن به مسائل حوزه آب کلی، رویدادی و شهرت محور است؛ یعنی محدود می‌شود به مصرف آب و اصراف که کلی هستند و اولویت آب این مسائل نیست. اگر مسئولین در این مورد حرفی بزنند به آن پرداخته می‌شود، اما اگر شخصی عادی صحبت کند به آن نمی‌پردازند. دو: موضوع آب را مسئله اجتماعی نمی‌دانند. اگر بپذیریم مسئله آب یک مسئله اجتماعی است، با نسخه‌های تزریقی، معجزه‌ای اتفاق نمی‌افتد. سوم، رسانه را یک ضلع ارتباطات آب بدانیم. باید رسانه را به عنوان یک طرف مهم ماجرا در فرایندها درگیر کنیم.»

حل بحران آب باید به سمت مسیری برویم که مشخص شود هر قسمت از پازل دست چه کسی است و چگونه بازی می‌کند تا بتوان مسئله آب را حل کرد.

پنل تخصصی ارتباطات اجتماعی

بعد از ارائه نقطه نظرات برخی گروه‌های ذی‌نفع مختلف در مسئله آب، پنل تخصصی با موضوع نقش ارتباطات اجتماعی در اصلاح مدیریت منابع آب زیرزمینی با حضور دکتر اکبر نصرالهی، استاد ارتباطات و متخصص در حوزه رسانه، دکتر هادی خانیکی، استاد ارتباطات و متخصص در حوزه گفت‌وگو، مهندس انوش اسفندیاری، پژوهشگر آب و متخصص در حوزه حکمرانی آب و دکتر داریوش بوستانی جامعه‌شناس و متخصص در حوزه مسائل اجتماعی با رویکرد کیفی برگزار شد.

راه حل انسانی می‌خواهیم، نه تکنیکی

این پنل با صحبت انوش اسفندیاری بر بازتخصیص منابع آب همراه بود. با توجه به این که بازتخصیص منابع آب از اختصاص آب جدید سخت‌تر و پیچیده‌تر است، وی گفت: «در برنامه ششم توسعه پیش‌بینی شده است که ۱۰ میلیارد متر مکعب از برداشت‌های ما کاسته شود. براساس آمار کرمان برای پایداری سفره باید یک سوم آب فعلی برداشت شود. این یک سوم کردن برداشت‌ها متعلق به یک نظام اجتماعی است، در نتیجه مقاومت در برابر آن وجود دارد. در شرایط فعلی باز تخصیص به لحاظ اقتصادی با مسئله کارایی روبه‌رو است و به لحاظ اجتماعی با مسئله انصاف و عدالت؛ در نتیجه فرایندی بسیار پیچیده

آزاد نشست حاضر شد. وی معتقد بود مردم مظلوف ظرف دولت هستند و سیاست‌گذاری‌های دولت در حوزه اشتغال، مردم را به سمت کشاورزی سوق داده‌است و با وجود هشدارهای کارشناسان از دهه ۳۰ تا کنون دولت تمام فشار اشتغال را روی منابع آب زیرزمینی گذاشته‌است. در نتیجه در مجازات این اشتباه دولت وظیفه دارد از مدیریت آب کنار رود و آب را به مردم و کارشناسان بسپارد.

رامبد اخلاص پور علاوه بر نقد ساختار مدیریت تقاضا در مسئله آب به نقد دخالت‌های از بالا به پایین دولت پرداخت. وی این چنین گفت: «بزرگترین رنجی که کشاورزان می‌برند اقتصاد دستوری است. مسئولین آن بالا می‌نشینند و می‌گویند فلان محصول را بکارید یا نکارید. گویی که مایی که هر روز با این مسئله درگیریم، آگاهان مسئله نیستیم و آقایان پشت میز نشین بهتر از ما می‌دانند. امروز کشاورزان با حضور در شبکه‌های اجتماعی از کارشناسان و مقالات علمی مختلفی بهره می‌برند. ما ناتوان از مدیریت خردمند هستیم.»

نادر حامدی باغدار پسته در منطقه سیرجان در پایان جلسه به نبود نمایندگان در سطوح بالا در جمع اعتراض کرد. وی گفت: «۲۱۰ هزار هکتار باغ پسته در کل استان وجود دارد. هر هکتار یک تانکر سم لازم دارد و به ازای هر تانکر سم ۲ هزار لیتر آب لازم است. اگر فقط یک بار کل باغات استان کرمان سم‌پاشی شود، ۴۲۰ هزار مترمکعب آب لازم است، ولی اگر قرار باشد حداقل ۵ بار در سال سم‌پاشی کنیم ۲ میلیون و صد هزار مترمکعب آب مصرف می‌شود. سموم بی‌کیفیت باعث افزایش تعداد سم‌پاشی و در نتیجه مصرف چندباره آب است. ضروری است استانداردی حضور داشته باشند تا درباره وضعیت واردات سموم بی‌کیفیت پاسخگو باشد.»

در پایان صحبت‌های حاضران، بهروز زینلی با الهام از نتیجه بازی پازل که حاکی از سهم ذی‌نفعان در مسئله آب بود، این راه حل را اعلام کرد که برای

وهم‌اندیشی باشیم.»

وی در ادامه به مدیریت منابع آب و سپس شرایط گفت‌وگو پرداخت و گفت: «اولویت در مسئله آب، مدیریت منابع آب است و آن را ساده به دولت محدود نکنیم. محتوای صحبت‌های سخنرانان نشان داد قوانین خوبی هم قبل و بعد از انقلاب وجود داشته، ولی به خاطر ساختار از بالا به پایین مشارکت مردم را بر نمی‌انگیزد. سوال این است که چه کنیم فرایند تصمیم‌گیری به گونه‌ای باشد که از ابتدا تا انتها مشارکت مردم را در خود داشته باشد؟» سپس خانیکی با تأکید بر نگاه به مسئله آب به عنوان فرصت گفت: «در شرایط فعلی مسئله آب تنها از زاویه مخاطره بررسی می‌شود، مسئله آب جدی است، ولی تا وقتی اعتماد، امید اجتماعی، همبستگی اجتماعی دیده نشود، قابل حل شدن نیست. جامعه در مخاطره، جامعه‌ای نیست که بتواند گفت‌وگو کند. گفت‌وگو فرایند انتخابی با احساس اثرگذاری است. گفت‌وگو در شرایط نگرانی، ترس و خشونت صورت نمی‌گیرد.»

در پایان نشست، تصویری از پازل با قطعه‌هایی که هر کدام از حاضران بر روی صفحه آن قرار داده بودند روی صفحه نمایش سالن ظاهر شده بود. پازل تکمیل نشده بود. رویا اخلاص‌پور، مدیر پروژه مدیریت مشارکتی منابع آب زیرزمینی درباره این بازی توضیح داد: «ما در واقعیت نمی‌دانیم برای آب چه ایده‌آلی داریم، برای زمین خودمان حتی اگر هیچ محدودیتی نباشد، یک ایده‌آل نداریم، ولی فرض کنید می‌دانیم برای آب چه می‌خواهیم و می‌خواهیم آن ایده‌آل را بسازیم. امروز در این جلسه پازل چشم‌اندازمان را ساختیم. این تصویر کامل نشد، چون بسیاری نبودند. بعضی قطعه خود را پنهان کرده بودند. اطلاعات بسیاری پنهان است. بعضی رفته‌اند و بعضی قبول نکرده‌اند. یعنی بسیاری از گروه‌ها پای میز نمی‌آیند.»

وی در جمع‌بندی خود چنین اعلام کرد: «ما نیازمند گفت‌وگو هستیم تا بدانیم آن تصویر ایده‌آلی که برای آب داریم چیست. هنوز باور نداریم اگر با هم بنشینیم تصویر زیبایی ساخته خواهد شد. هنوز امیدواریم کسی پوستر زیبای آماده را دوباره روی دیوار برگرداند.»

به پایین و یک سویه طراحی می‌شود. مواجهه ما با ساختار اجتماعی به گونه‌ای بوده است که هنجارهایی را شکل داده و زمان آن رسیده که این هنجار را بشکنیم. گفت‌وگو با پیش شرط قابل درک بودن (برای ذی‌نفعان)، ادعای حقیقت و دوری از دروغ، ادعای صداقت با دوری از اثرگذاری براساس قدرت و آزادی در بیان قابل دستیابی است. با این چند پیش‌شرط گفت‌وگوی واقعی آغاز می‌شود.»

وی تأکید کرد: «در گفت‌وگو، قدرت نباید دخالت کند. اگر قدرت آمد، استدلال پنهان می‌شود و تنها معیار گفت‌وگو باید استدلال باشد و در آن صورت ما می‌توانیم به مدار بالاتری از حقیقت دسترسی پیدا کنیم. آزادی بیان در هر تعاملی و در هر ارتباطی یکی از پیش‌شرط‌هاست. اگر این چهار عنصر را نداشته باشیم گفت‌وگو اتفاق نمی‌افتد و شکننده است.»

جامعه در مخاطره، گفت‌وگو نمی‌کند

هادی خانیکی به عنوان آخرین سخنران پنل در ابتدا شیوه برگزاری نشست را قدرشمرد و تأکید کرد: «اگر قرار باشد از گفت‌وگو آغاز کنیم باید در عمل این کار را تمرین کنیم و سخنرانان را در موقعیت شنیدن بگذاریم تا این سوءتفاهم به وجود نیاید که کسی آمده ما را از رهنمودهای خود بهره‌مند کند، بلکه ما همگی باید در حال گفت‌وگو

اکبر نصرالهی نتایج تحقیق خود را از تحلیل محتوای شبکه یک به عنوان یک رسانه سراسری و شبکه ۵ تهران به عنوان رسانه محلی با این سوال که نگاه مختصان آب با آنچه در رسانه منعکس می‌شود چه قدر تناسب دارد این‌گونه شرح داد: «نتایج آماری نشان می‌دهد شبکه یک، رسانه سراسری و قدیمی‌ترین بخش خبری در مسئله آب پوشش حداقلی دارد، یعنی تنها یک درصد از اخبار به مسئله آب می‌پردازند، درحالی‌که مسئله بحران آب مربوط به کل کشور است. در شبکه ۵ ساعت ۱۸:۳۰، ۲ درصد اخبار و در خبر ساعت ۲۴ کمتر از یک درصد به مسئله آب پرداخته‌است. شکل پرداختن به مسئله جزئی و مقطعی است. زمان اختصاص شده به اخبار مرتبط با آب کمتر از ۳۰ ثانیه است؛ کمتر از ۳۰ ثانیه یعنی فقط اشاره به این که مسئولان چه گفتند.»

قدرت نباید در گفت‌وگو دخیل باشد

داریوش بوستانی به پیش شرط‌های گفت‌وگو و موانع آن پرداخت و در ادامه چند توصیه براساس تجربیات اجتماعی خود از گفت‌وگو ارائه کرد: «در شرایط فعلی صحبت‌های ما وارد دیالوگ نشده‌است. ما هنوز در مرحله منولوگ هستیم و با هم گفت‌وگو نمی‌کنیم. برنامه‌های ما کاملاً از بالا

دومین همایش ملی پسته ایران

2nd NATIONAL CONFERENCE ON IRAN PISTACHIO

12-13 September 2018

Vali-e-Asr University of Rafsanjan

۲۱-۲۲ شهریور ۱۳۹۷ دانشگاه ولی عصر رفسنجان

محورهای همایش

الف) مدیریت بهینه باغ در راستای افزایش کمی و کیفی

- تغذیه، آبیاری و تنش های غیر زیستی

- آفات، بیماری ها و علف های هرز

- فیزیولوژی، به نژادی و زیست فن آوری

ب) بهداشت، ارزش دارویی و تغذیه ای

ج) مکانیزاسیون، پس از برداشت و بسته بندی

- مدیریت بازیافت و فرآورده های جانبی

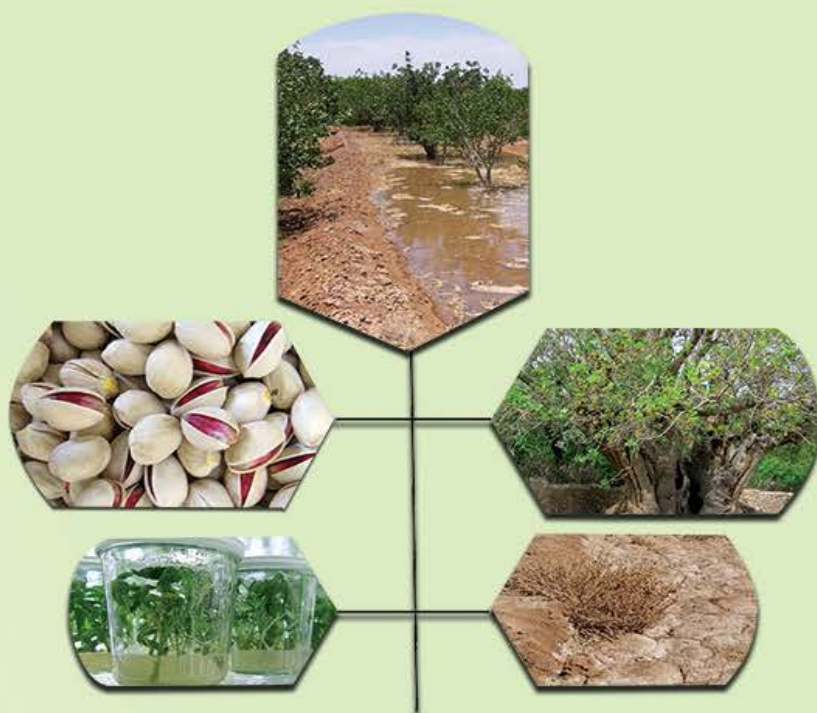
- فیزیولوژی و تکنولوژی پس از برداشت

د) اقتصاد، بازاریابی، توسعه و بهبود تجارت و صادرات

آغاز پذیرش مقاله: ۹۶/۱۲/۱

پایان پذیرش مقاله: ۹۷/۳/۱۵

اعلام نهایی نتایج: ۹۷/۵/۱

برگه راهنما

تلفن دبیرخانه: ۰۳۴-۳۱۳۱۲۵۰۹

نشانی پست الکترونیک: ncip2@vru.ac.ir

سامانه همایش: http://cnf.vru.ac.ir/ncip2/

محل برگزاری همایش: رفسنجان، ابتدای جاده یزد، دانشگاه ولی عصر "عج" رفسنجان، دانشکده کشاورزی

دانشگاه ولی عصر رفسنجان

دانشگاه ولی عصر رفسنجان

دانشگاه ولی عصر رفسنجان

دانشگاه ولی عصر رفسنجان

آکتارا

۲۵ گرانول قابل حل در آب

سمپاشی با خاطری آسوده.....

- حشره کش سیستمیک با عملکرد تماسی و گوارشی
- تاثیر ضربه ای جهت مبارزه با پسیل پسته (شیره خشک)
- و طیف وسیعی از آفات مکنده
- کنترل تمام مراحل رشد پسیل از پورگی تا حشره بالغ
- کنترل همزمان و قطعی سایر آفات مکنده پسته از جمله
- زنجره پسته، سن و سنک
- ایمن برای کاربر و کشت

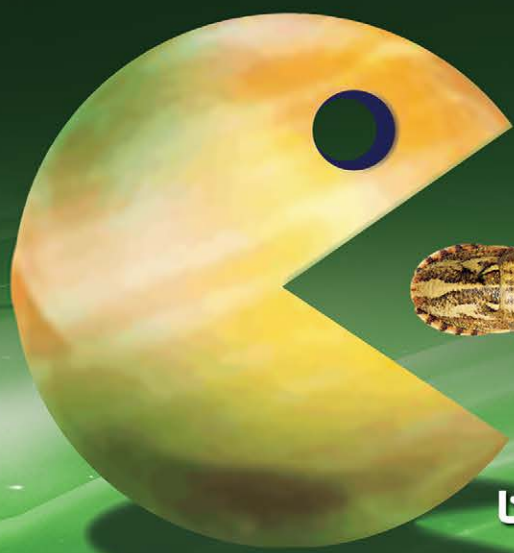
ساخت سینجنتا - سوئیس

نماینده انحصاری
HEZARE
 شرکت توسعه کشاورزی هزاره سوم

syngenta

آدرس: تهران، خیابان شیرازی شمالی، خ دانشور شرقی، شماره ۳۸ - مجتمع هزاره سوم تلفن: ۰۲۱-۸۸۶۰۹۸۶۰ نمابر: ۰۲۱-۸۸۶۰۹۸۸۰
<http://www.hezare-sewom.com> Email: info@hezare-sewom.com http://t.me/hezareh_sewom

با کاراته محصول جدید سینجنتا
سن گندم دیگر خطر محسوب نمی شود

syngenta

CS 10% سوسپانسیون کپسولی

کاراته با تکنولوژی زئون

برای کنترل ضربه ای و قاطع
سن گندم و ملخ غلات

- حشره کش تماسی و گوارشی
- دز مصرف بسیار کم و مقرون به صرفه
- ایمن برای کاربر و محیط زیست و حلالیت بالا در آب
- عدم گرفتگی لوله و نازل های سم پاش
- بارندگی یک ساعت پس از سم پاشی اثر کاراته را کاهش نمی دهد

ساخت سینجنتا - سوئیس

نماینده انحصاری
HEZARE
شرکت توسعه کشاورزی هزاره سوم

syngenta

آدرس: تهران، خیابان شیرازی شمالی، خ دانشور شرقی، شماره ۳۸ - مجتمع هزاره سوم تلفن: ۰۲۱-۸۸۶۰۹۸۶۰ نمابر: ۰۲۱-۸۸۶۰۹۸۸۰
<http://www.hezare-sewom.com> Email: info@hezare-sewom.com http://t.me/hezareh_sewom

ساخت سینجنتا - سوئیس

سکوسترن NK

مزایای منحصر به فرد سکوسترن NK

- ترکیبی ویژه و بی مانند از کلات آهن، نیتروژن و پتاسیم
- پایداری در خاک های قلیایی
- عملکرد مناسب حتی در شرایط وجود بی کربنات ها، یون های
- فلزات سنگین و خاک های رسی
- جبران و پیشگیری کمبود مواد مغذی آهن، نیتروژن و پتاسیم در گیاهان
- افزایش تعداد گل و میوه و همچنین، کیفیت میوه در هر بوته یا درخت

نماینده انحصاری

HEZARE

شرکت توسعه کشاورزی هزاره سوم

syngenta

آدرس: تهران، خیابان شیرازی شمالی، خ دانشور شرقی، شماره ۳۸ - مجتمع هزاره سوم تلفن: ۰۲۱-۸۸۶۰۹۸۶۰ نمابر: ۰۲۱-۸۸۶۰۹۸۸۰
<http://www.hezare-sewom.com> Email: info@hezare-sewom.com http://t.me/hezareh_sewom

ساخت سینجنتا - سوئیس

ورتیمک

امولسیون ۱۸

● حشره کش و کنه کش تماسی و گوارشی با فعالیت

سیستمیک محدود

● خلوص بالای ۹۵ درصد

● جهت مبارزه قاطع با انواع مینوز سبزی و صیفی

و طیف وسیعی از آفات مکنده

● کارایی بالا و تاثیر ماندگار

نماینده انحصاری
HEZARE
شرکت توسعه کشاورزی هزاره سوم

syngenta

Designer: Balaayyan/taayyaph/09123799665

آدرس: تهران، خیابان شیرازی شمالی، خ دانشور شرقی، شماره ۳۸ - مجتمع هزاره سوم تلفن: ۰۲۱-۸۸۶۰۹۸۶۰ نمابر: ۰۲۱-۸۸۶۰۹۸۸۰
<http://www.hezare-sewom.com> Email: info@hezare-sewom.com http://t.me/hezareh_sewom

Momtazan Industrial Co.

شرکت صنایع ممتازان

شرکت صنایع ممتازان کرمان

اولین ابداع کننده سیستم فرآوری محصول پسته به روش تمام اتوماتیک و کاملاً بهداشتی با بیش از ۳۰ سال سابقه و تجربه، ترمینال های فرآوری زیر را عرضه می نماید.

- ترمینال های پوست گیری، پاک سازی، و جداسازی
- ترمینال های خشک کن پیوسته پسته
- ترمینال های برشته کن پسته
- ترمینال های خندان کن پسته (MO)
- ترمینال های مغز کن پسته
- دستگاه تولید باد، مقابله با سرمازدگی

- Pistachio Processing HL 6000 RW
- Continous Moving Drier CMD 8000 Model
- Storag AND Sorting

- A ترمینال فرآوری پسته مدل: HL 6000 RW
- B ترمینال خشک کن پیوسته مدل: CMD 8000
- C ترمینال ذخیره سازی و جداسازی: HL 6000 RW

Email: info@momtazan.com

Email: Tehran_office@momtazan.com

تلفن: ۰۲۱-۸۸۶۱ ۱۸۷۰-۷۸ : ۰۲۱-۸۸۶۱ ۱۸۶۹ : فکس
تلفن: ۰۳۴-۳۲ ۷۵ ۲۵ ۰۰-۶ : ۰۳۴-۳۲ ۷۵ ۲۵ ۰۷ : فکس

دفتر تهران: بزرگراه همت، خیابان شیراز جنوبی، نبش خیابان علیخانی، پلاک ۱۲
دفتر مرکزی و کارخانه: کرمان، کیلومتر ۵ جاده زنگی آباد

Tehran Office: No.12, Corner of Alikhani St, Southern of Shiraz Ave, Hemmat Highway, Tehran- IRAN Tel: (+9821) 88 61 18 70 - 78 Fax: (+9821) 88 61 18 69

Central Office & Factory: 5 th Km of Zangiabad Road, Kerman-IRAN

Tel: (+9834) 32 75 25 00-6 Fax: (+9834) 32 75 25 07

KLANDAN

صرافی محسن خندان

با مجوز رسمی از بانک مرکزی ایران

Unit 205, First Floor, Catiga Shopping Center, Shiraz Iran

0919 711 82 75 - 071 33 60 77 00-2

شیراز - معالی آباد - پاساژ کاتیگا - طبقه اول - واحد ۲۰۵

۰۹۱۹۷۱۱۸۲۷۵

۰۷۱۳۳۶۰۷۷۰۰-۲

اولین ارائه دهنده خدمات پسته و مغز پاک

۹۸٪ قبولی*

بدون افلاتوکسین

با تضمین قبولی تست مکرر افلاتوکسین براساس
استاندارد اروپا با حداقل ضایعات ممکن

شرکت نگین سیاره سبز

دارای گواهی‌های ISO 9001 , HACCP , FSSC 22000

☎ ۰۳۴-۳۲۶۱۳۰۶۸ www.nssco.ir

* آمار بالای ۹۸٪ قبولی بار در سختگیرترین مبادی ورودی اروپا در ۷ سال گذشته